

ΕΣΤΙΑ

ΤΟΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΕΚΤΟΣ

1883

[ΙΟΥΛΙΟΣ — ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ]

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ
ΛΑΥΡΙΩΤΟΥ
ΑΥΞΩΝ ΑΡΙΘ.

ΤΙΜΑΤΑΙ ΦΡ. 6. — ΔΕΔΕΜ. ΦΡ. 8

ΑΘΗΝΗΣ

Γ. ΚΑΣΔΟΝΗΣ, ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Γραφείον της 'Εστίας: 'Εκτ' της Λεωφόρου Πανεπιστημίου, 89.

1883

ἜΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΙΣΤ'

Ἐπιμέλεια: Ἐν Ἑλλάδι pp. 13, ἐν τῇ Ἀλλοδαπῇ pp. 20. - Ἀντιγράφα ἔρχονται ἀπὸ
Ἰταλίας, Γαλλίας, Ἑσθονίας καὶ ἄλλων ἐπισημοῦν. - Γραφεῖον Διευθ.: Ἐπι τῆς ἑσθ. Παιδαγωγικῆς Σχολῆς.

25 Σεπτεμβρίου 1888

Ἡ ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΛΟΧΑΓΟΥ

[Μυθιστόρημα Ἀλεξάνδρου Πούσκιν].

Ἐπιμέλεια: Ἰ. Π. Π.

Β'

Ὁ ὁδηγός.

Αἱ σκέψεις μου καθ' ὅσον δὲν ἦσαν πολὺ εὐχάριστοι. Ἀναλόγως τῆς ἀξίας, τὴν ὁποίαν εἶχαν κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον τὰ χρήματα, τὸ ποσὸν, ὅπερ ἔχασα δὲν ἦτο ὅλως ἀσήμαντον. Καὶ ἔκταν δὲ ἀνεγνώριζον, ὅτι ἡ διαγωγή μου ἐν τῷ ξενοδοχείῳ τοῦ Σαβέλιου ἦτο ἀνοητοτάτη καὶ κατενόουν, ὅτι ἐφάνην πολὺ ἄδικος πρὸς τὸν Σαβέλιον. Πάντα ταῦτα μὲ ἐθασάνεισαν. Ὁ γέρον ἐκάθητο ἐμπρὸς, τηρῶν βαθυτάτην σιγὴν, ἀποστρέφων τὴν κεφαλὴν καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐκδηλῶν διὰ ξηροῦ βήχους τὴν δυσθυμίαν του. Ἀπερσίασα ἀδιστακτικῶς νὰ συμπιλιωθῶ μετ' αὐτοῦ· ἀλλὰ δὲν εἴξευρον πῶς ν' ἀρχίσω: «Ἐλα, Σαβέλιον, ἅς ἀγαπήσωμεν. Ἀναγνωρίζω καὶ ἐγὼ τὸ σφάλμα μου. Ἐκαμα χθὲς πολλὰς ἀνοησίας καὶ σὲ προσέβαλα χωρὶς λόγον. Σοὶ ὑπόσχομαι νὰ ἤμῃ σφαιρωτέρως εἰς τὸ ἐξῆς καὶ νὰ κούω πλέον ὅλας σου τὰς συμβουλίας. Ἐλα, μὴ θυμῶνῃς, ἅς ἀγαπήσωμεν.

— Ἄ! πατέρα μου, Πιότρο Ἀνδρέιτς, μοὶ ἀπεκρίθη βαθέως στεναχίας, εἶμαι δυσηρεστημένος μὲ τὸν ἑαυτὸν μου, ἐγὼ ἔχω ὅλα τὰ ἀδικα. Πῶς τὸ ἔπαθα καὶ σὲ ἀφῆσα μονάχον εἰς τὸ ξενοδοχεῖον; Ἀλλὰ τί νὰ κάμω; ὁ διάβολος ἔβαλε τὴν οὐρανὸν τοῦ εἰς αὐτό. Μοῦ κατέβη νὰ ὑπάγω νὰ ἰδῶ τὴν γυναῖκα τοῦ παπᾶ, τὴν κουμπάρα μου, καὶ καθὼς λέγει ὁ λόγος ἀφῆσα τὸ σπίτι κ' ἔπεσα ἔς τὴ φυλακὴν. Τί ἀμαρτίας! Πῶς νὰ παρουσιασθῶ εἰς τὰ φροντῆρά μου; Τί θὰ εἰποῦν, ὅταν μάθουν πῶς τὸ παιδί των ἐγενε μέθυστος καὶ χαρτοφάγος!»

Ἴνα παρηγορήσω τὸν δυστυχῆ Σαβέλιον, τῷ ἔδωκα τὸν λόγον μου, ὅτι εἰς τὸ μέλλον δὲν θὰ ἐξοδύσω οὐδὲ ἐν καπτικῶν χωρὶς τὴν συγκατάθεσίν του. Βαθμηδὶν κατηνύαθη, ἀλλὰ καὶ πάλιν δὲν εἰλεπεν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν νὰ μουρμουρίζῃ, σείων τὴν κεφαλὴν.

«Ἐκείνον ρούθλια! ἓνας λόγος εἶναι».

Ἐπλησίαζον νὰ φθάσω εἰς τὸν τόπον, ὅπου

ΤΟΜΟΣ ΙΣΤ' - 1888.

μετέβαινον. Πέριξ ἐμοῦ ἐξετείνετο ἀγρία καὶ ἀξενος ἔρημος διακοπτομένη ὑπὸ λοφίσκων καὶ βαθυτάτων χαρδερῶν. Τὰ πάντα ἦσαν χιονοσκεπῆ, ὁ ἥλιος ἔδυσεν. Ἡ κίβητα μου ἠκολούθει τὴν στενωπὸν, ἢ μάλλον τὰ ἴχνη τῶν ἐκκλήθρων τῶν χωρικῶν. Αἴφνης ὁ ἠνίοχος μου ἔρριψε περὶ αὐτὸν τὰ βλέμματα, καὶ στραφίς πρὸς με: «Ἄφροντικά, εἶπεν ἀποκαλυπτόμενος, μὲ προστάξεις νὰ γυρίσω πίσω;

— Καὶ διατί;

— Ὁ καιρὸς εἶναι ἀκατάστατος, ἐσηκώθη τῶρα ἓνας ἀέρας ὄχι πολὺ δυνατός. Βλέπεις πῶς ἀνακυλᾷ τὸ ἀποσπινιδί χιόνι;

— Ἄ! καὶ τί μὲ τοῦτο;

— Δὲν τηρεῖς καὶ ἐκεῖ κάτω;»

Ὁ ἠνίοχος ἐδείκνυε διὰ τῆς μαστιγῆς του πρὸς ἀνατολὰς.

«Βλέπω τὴν ἀσπρὴν στέππην καὶ τὸν αἰθριον οὐρανὸν καὶ τίποτε ἄλλα.

— Ἐκεῖ, ἐκεῖ, τήραξε. . . ἐκεῖνο τὸ συννεφάκι. . .»

Ἐίδον πραγματικῶς εἰς τὸ πέρας τοῦ ὀρίζοντος νεφύδιον λευκὸν, ὅπερ κατ' ἀρχὰς ὑπέλαβον ὡς ἀπομακρυσμένον λόφον. Ὁ ἠνίοχος μου μοὶ ἐξήγησεν, ὅτι τὸ νεφύδιον ἐκεῖνο προεμήνυε μπουράνι.

Ἐἶχον ἀκούσει νὰ γίνεταί λόγος περὶ τῶν χιονοστρόβιλων τῶν μερῶν αὐτῶν, καὶ εἴξευρον ὅτι ἐνίοτε καταθάπτουσιν ὀλοκλήρους ὀδοπορικὰς συνοδίας. Ὁ Σαβέλιον ἀπὸ συμφώνου μετὰ τοῦ ἠνίουχου μὲ συνεβούλευσε νὰ ἐπιστρέψωμεν. Ἄλλ' ὁ ἀνεμος δὲν μοὶ ἐφάνη ἀρκετὰ σφοδρὸς ἢ ληίζον ὅτι θὰ ἐφθάνομεν ἐγκαίρως εἰς τὸν προσεχῆ σταθμὸν· ὅθεν διέταξα νὰ διπλασιασθῇ ἡ ταχύτης.

Ὁ ἠνίοχος ἐμάστιξε τοὺς ἵππους, οἵτινες ἔτρεξαν καλπάζοντες, ἀλλ' ἀδιαλείπτως ἐκύτταζε πρὸς τὸ ἀνατολικὸν μέρος. Ὁ ἀνεμος βαθυμυθῶν ἐγένετο σφοδρότερος. Τὸ νεφύδιον ἐκεῖνο ἐγένετο μετὰ μικρῶν μέγα λευκὸν νέφος, ὅπερ βραδέως ἀνυψούμενον ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐμεγεθύνετο, ἐξηπλοῦτο, μέχρις οὗ κατεκάλυψεν ὅλον τὸν οὐρανόν. Ἀεπτῆ χιὼν ἤρχιζε νὰ πίπτῃ, ἦν ταχέως ἐπηκολούθησαν πυκναὶ καὶ ἀφθονοὶ νιφάδες· ὁ ἀνεμος ἤρχιζε νὰ συρίζῃ, νὰ μυκᾶται. Ἦτο χιονοστρόβιλος. Ἐν ἀκαρεὶ ὁ

ζοφερός οὐρανός ἀπετέλεσεν ἐν μετὰ τῆς χιόνος, ἢν ὁ ἄνεμος ἀνύψου· οὐδὲν ἄλλο ἐφαίνετο. «Δυστυχία μας, αὐθέντα! ἀνέκραξεν ὁ ἡνίοχος· εἶναι μπουράνι».

Προέκυψα τῆς κιβίτικας. Παντοῦ σκότος καὶ στρόβιλοι χιόνος· ὁ ἄνεμος ἔπνεε μετὰ τοσαύτης ἀγρίας ὀρμῆς, ὥστε ἐφαίνετο ὡς ἐμφυχον ὄν. Ἡ χιών ἐπεσφαιρούετο ἐφ' ἡμῶν καὶ μᾶς κατεκαλυπτεν, οἱ ἴπποι ἐβάδιζον βραδέως καὶ μετ' ὀλίγον ἐστάθησαν. «Διατί δὲν προχωρεῖς; εἶπον τῷ ἡνίοχῳ ἀνυπομονῶν.

— Ἄλλὰ ποῦ νὰ προχωρήσω; ἀπεκρίθη κατελθὼν τοῦ ἐλακθίου. Μόνος ὁ Θεός εἰξεύρει ποῦ εὐρισκόμεθα. Δρόμος δὲν φαίνεται, ὅλα εἶναι κατασκότεινα».

Ἦρχισα νὰ τὸν ἐπιπλήττω, ἀλλ' ὁ Σαβέλιτις ἀνέλαβε τὴν ὑπεράσπισίν του. «Διατί νὰ μὴ τὸν ἀκούσῃς; μοι εἶπεν ὀργίλως. Θὰ ἐγύριζες εἰς τὸν σταθμὸν· θὰ ἔπινες τώρα τὸ τσάϊ σου· θὰ ἐκοιμᾶσο ἕως τὸ πρωῖ, ἢ θύελλα θὰ κατέπεσε καὶ θὰ ἀνεχωροῦμεν. Καὶ πρὸς τί τὴν τὴν βία; ἂν πηγαίναμε νὰ πάρωμε νύμφη, κἄπως τότε θὰ ἦτο ὑποφερτόν».

Ὁ Σαβέλιτις εἶχε δίκαιον. Ἄλλὰ τί νὰ κάμωμεν; Ἡ χιών ἐξηκολούθει πίπτουσα, μέγας δὲ σωρὸς ἐσχηματίσθη περὶ τὴν κιβίτικα. Οἱ ἴπποι ἴσταντο. ἀκίνητοι μὲ τὴν κεφαλὴν ἐσαυμμένην, ὑποφύττοντες ἔστιν ὅτι, ὁ ἡνίοχος ἐβάδιζε περὶ αὐτοὺς, διευθετῶν τὰ φαλακρά των, ὡς ἄνθρωπος μὴ ἔχων ἄλλο τι νὰ κάμῃ. Ὁ Σαβέλιτις ἐμεμφιμοίρει. Παρετήρουν κύκλω ἐπὶ τῇ ἐπιπέδῳ νὰ διακρίνω σημεῖον τι κατοικίας ἢ ὁδοῦ· ἀλλὰ μόνον τὴν συγκεχυμένην περιστροφὴν τοῦ χιονοστρόβιλου ἠδυνάμην νὰ ἴδω. Ἀφῆνας μοι ἐφάνη, ὅτι διεκρίνα μέλαν τι σημεῖον. «Αἶ! ἀμαζῆ, ἐφώνησα, τί μαῦρον πρᾶγμα εἶναι ἐκεῖ πέραν;» Ὁ ἡνίοχος παρετήρησε μετὰ προσοχῆς τὸ ὑποδειχθὲν σημεῖον. «Ὁ Θεός εἰξεύρει, αὐθέντα, μοι ἀπεκρίθη ἀναβῆς πάλιν εἰς τὴν ἔδραν του. Ἐλακθίον δὲν εἶναι, οὔτε δένδρον, καὶ μοῦ φαίνεται ἅν νὰ κινήται. Ἡ λύκος θὰ ἦναι ἢ ἄνθρωπος».

Τὸν διέταξα νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ ἀγνωστον ἐκεῖνο ἀντικείμενον, ὑπερ ἐπίσης ἤρχετο πρὸς ἡμᾶς. Ἐντὺς δύο λεπτῶν ἐφθάσαμεν ἐπὶ τῆς αὐτῆς γραμμῆς καὶ ἀνεγνώρισα, ὅτι ἦτο ἄνθρωπος. «Ἐ σὺ, κλέ μου ἄνθρωπε, τῷ ἔκραξεν ὁ ἡνίοχος, δὲν μᾶς λές μήπως εἰξεύρεις τὸν δρόμον;

— Ὁ δρόμος εἶναι ἐδῶ, ἀπεκρίθη ὁ διαβάτης. Ἐγὼ περὶ εἰς στερεὸν μέρος. Ἄλλὰ τί διάβολο ἠμπορεῖ νὰ χρησιμεύσῃ αὐτό;

— Ἀκουσε, κλέ μου χωρικό, τῷ εἶπον, μήπως γνωρίζεις αὐτὸν τὸν τόπον; ἠμπορεῖς νὰ μᾶς ὀδηγήσῃς εἰς κανὲν καταλύμα διὰ νὰ περᾶσωμεν τὴν νύκτα;

— Αὐτὸν τὸν τόπον ἂν τὸν γνωρίζω; Δόξα

τῷ Θεῷ, ὑπολαβὼν εἶπεν ὁ διαβάτης, καὶ περὶ τὸν ἔγω γυρισμένον καὶ μὲ ἀμαζῆν, ἀπὶ ὅλα τὰ μέρη. Ἄλλὰ δὲν βλέπεις τί καιρὸς κάμνεις; Ἀμέσως χάνεις κάνεις τὸν δρόμον. Καλλίτερα εἶναι νὰ σταθῶμεν ἐδῶ καὶ νὰ περιμεῖνωμεν. Ἴσως τὸ κακὸ πάυση καὶ σὸν ξαπτερώσῃ ὁ οὐρανός θὰ ἠμπορέσωμεν νὰ εὐρωμεν τὸν δρόμον μὲ τὴν ἀστροφεγγιά».

Ἡ ἀπάθειά του μὲ ἐνεθάρρυνεν. Εἶχον ἤδη ἀποφασίσει νάφεθῶ εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ διανυκτερεύσω ἐν τῇ στέπῃ, ὅτε ἀφῆνας ὁ διαβάτης ἐκάθησε πλησίον τοῦ ἡνίοχου: «Χάρις τῷ Θεῷ, εἶπε πρὸς αὐτὸν, κάπου ἐδῶ πλησίον εἶναι κατοικία. Στρέψε δεξιὰ καὶ τράβα.

— Γιατί νὰ ὑπάγω δεξιὰ; ἀπεκρίθη ὁ ἡνίοχος μου μετὰ δυσαρεσκίας. Ποῦ εἶδες δρόμον; Καλὰ τὸ λέγουν ἡμῶς, ξένα ἄλογα, ξένα φάλαρα, κτύπα ἀλύπητα».

Μοι ἐφάνη, ὅτι ὁ ἡνίοχος εἶχε δίκαιον. «Πράγματι, εἶπον πρὸς τὸν νεοθλόντα ἀπὸ τοῦ συμπεραίνεις; πῶς ἐδῶ πλησίον ὑπάρχει κατοικία;

— Ὁ ἄνεμος ἐφύσησεν ἀπ' ἐκεῖ, ἀπεκρίθη, καὶ ἠσθάνθη μυρωδιὰ καπνοῦ· ἀπόδειξις, πῶς ἐδῶ πλησίον ὑπάρχει κάποια κατοικία».

Κατεπλάγην ἐκ τῆς ὀξυνοίας καὶ τῆς λεπτότητος τῆς ὀσφρήσεως αὐτοῦ. Διέταξα τὸν ἡνίοχον νὰ διευθυνθῇ ὅπου ὁ ἄλλος ἠθέλην· οἱ ἴπποι ἐβάδιζον μετὰ κόπου ἐν τῇ βαθείᾳ χιόνι. Ἡ κιβίτικα προεχώρει βραδέως, ὅτε μὲν ὑψομένη ἐπὶ σωροῦ χιόνος, ὅτε δὲ καταπίπτουσα εἰς βόθρον καὶ ταλαντευομένη ἐκατέρωθεν. Ἡ κίνησις ὁμοίαζε πρὸς τὰς κινήσεις λέμβου κλυδωνιζομένης. Ὁ δὲ Σαβέλιτις ἐγόγγυζεν ἐκ βᾶθους ψυχῆς, πίπτων ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἐπάνω μου. Κατεθίθασα τὴν ταιτίθκα¹, περιετολίχθην διὰ τῆς μηλωτῆς μου καὶ ἀπεκοιμήθη, λικνιζόμενος ὑπὸ τῶν κυλινδρήσεων τῆς κιβίτικας καὶ βαυκαλιζόμενος ὑπὸ τοῦ ἤματος τῆς Ουέλλης. Εἶδον δὲ τότε ἐνύπνιον, ὑπερ οὐδέποτε ἐλησμένησα, καὶ ἐν ᾧ διαβλέπω ἀκόμη καὶ σήμερον προφητικὴν χαρακτῆρα, ἀναμιμνησκόμενος τὰ παραδόξα συμβάντα τοῦ βίου μου. Ὁ ἀναγνώστης θὰ μὲ συγχωρήσῃ νὰ διηγηθῶ αὐτό, διότι γινώσκει ἀναμφισβότως ἐξ ἱδίας πείρας πόσον εἶναι φυσικὸν τῷ ἄνθρωπῳ νὰ παραδίδεται τῇ δεισιδαιμονίᾳ, ὅση καὶ ἂν δείκνυται περιφρονῶν αὐτήν.

Εὐρισκόμην ἐν τῇ ψυχικῇ ἐκείνῃ καταστάσει, καὶ ἦν ἡ πραγματικότης ἀρχεται συγχουμένη μετὰ τῆς φαντασίας, ἐν ταῖς πρώταις ἀόριστοις ὀπτασίαις τῆς νύκτος. Μοι ἐφαίνετο ὅτι τὸ μπουράνι ἐξηκολούθει ἀδιαλείπτως, καὶ ὅτι ἐπλανώμεθα ἐπὶ ἐρήμου χιονοσκεπτοῦς. Ἀφῆνας ἐνόμισα, ὅτι εἶδον αὐλεῖον θύραν καὶ, ὅτι

1. Κάλυμμα τῆς κιβίτικας, κατασκευασμένον ἐκ τοῦ ἐνδοτέρου φλοιοῦ τῆς φιλύρας.

εἰσῆλθομεν εἰς τὴν αὐλὴν τῆς ἀρχοντικῆς οἰκίας μας. Ἡ πρώτη μου σκέψις ἦτο ὁ φόβος μὴ ὁ πατήρ μου θυμώσῃ διὰ τὴν ἀκουσίαν ἐπίνοδόν μου εἰς τὴν οἰκουγενειακὴν μου ἐστίαν, καὶ μὴ ἀποδώσῃ αὐτὴν εἰς παρακοὴν λελογισμένην. Ἀνήσυχος ἐξέβροχον ἐκ τῆς κιβίτικας, καὶ βλέπω τὴν μητέρα μου ἐσομένην εἰς προὔπαντήσιόν μου· βαθεῖα δὲ θλίψις ἐφαίνετο ἀποτετυπωμένη ἐπὶ τοῦ προσώπου της. «Μὴ κάμνῃς θόρυβον, μοι εἶπεν, ὁ πατήρ σου πνέει τὰ λαίθηια καὶ ἐπιθυμεῖ νὰ σοὶ δώσῃ τὸν τελευτατον ἀσπασμόν». Φρίττων ἀκολουθῶ αὐτήν καὶ εἰσερχόμεθα εἰς τὸν κοιτῶνα ἀμυδρῶς φωτιζόμενον. Παρὰ τὴν κλίνην ἴστανται οἱ οἰκέται περιλυτοὶ καὶ κατηφεῖς. Πλησιάζω ἀκροποδητῇ. Ἡ μήτηρ μου ἀνεγειρεῖ τὸ παραπέτασμα καὶ λέγει: «Ἀνδρέα Πετρούτσι, ἦλθεν ὁ Πετρούτσι, ἐγύρισεν, ἀμα ἔμαθε τὴν ἀσθένειάν σου. Δὲς τὴν εὐχὴν σου». Κλίνω τὸ γόνυ καὶ προσελθὼ τὸ βλέμμα εἰς τὸν ψυχοραγοῦντα. Ἄλλὰ πῶς! ἀντὶ τοῦ πατρός μου, βλέπω ἐπὶ τῆς κλίνης μελανοπώγωνα χωρικόν, ὅστις μὲ παρατηρεῖ μὲ φαιδρὸν πρόσωπον. Ἐλαθμβος στρέφεται πρὸς τὴν μητέρα μου: «Τί θὰ εἴπῃ αὐτό; ἀναφωνῶ, δὲν εἶναι ὁ πατέρας μου. Διατί θέλεις νὰ ζητήσω τὴν εὐχὴν αὐτοῦ τοῦ χωρικοῦ; — Τὸ ἴδιον εἶναι, Πετρούτσι, ἀπεκρίθη ἡ μήτηρ μου· αὐτὸς εἶναι ὁ πνευματικὸς πατήρ σου· φίλησέ του τὸ χεῖρ νὰ σ' εὐλογῆσῃ». Δὲν συγκατένευσα. Τότε δ' ὁ χωρικός ἐξώρμησε τῆς κλίνης, ἐξήγαγε μεθ' ὀρμῆς ἐκ τῆς ζώνης του τὸν πέλεκυν αὐτοῦ καὶ ἤρχισε νὰ παλλῇ αὐτόν. Προσπάθησα νὰ φύγω, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθην ὁ κοιτῶν ἐπληροῦτο πτωμάτων. Προσέκρουον εἰς αὐτά, οἱ δὲ πόδες μου ὠλισθαίνον εἰς τενάγη αἵματος· ὁ φοβερός χωρικός μὲ ἐκάλει μελιχίως λέγων μοι: «Μὴ φοβοῦ τίποτε, πλησίασε, ἔλα νὰ σὲ εὐχρηθῶ». Φρίκη καὶ θάμβος μὲ εἶχον καταλαβεῖν.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐξύπνησα. Οἱ ἴπποι εἶχον σταθῆ, ὁ Σαβέλιτις μὲ ἐκράτει ἐκ τῆς χειρὸς: «Ἐβγα, αὐθέντα, μοι εἶπεν, ἐφθάσαμεν.

— Ποῦ ἐφθάσαμεν; ἠρώτησα τριβὼν τοὺς ὀφθαλμούς.

— Εἰς τὸ καταλύμα· ὁ Θεός μᾶς ἐδοθήησεν· ἐπέσαμε ἐπάνω εἰς τὸν φράκτην τοῦ σπιτιοῦ. Ἐβγα, αὐθέντα, γρηγορώτερα, καὶ ἔλα νὰ πυρωθῆς».

Ἐξῆλθον τῆς κιβίτικας. Τὸ μπουράνι ἐξηκολούθει ἔτι, ἀλλὰ μετ' ὀλιγωτέρως σφιδράτητος. Ἦτο τόσον σκότος, ὥστε καθὼς λέγουν, οὔτε τὴν μύτην μᾶς ἐβλέπαμεν. Ὁ πανδοχεὺς μᾶς ὑπεδέχθη παρὰ τὴν θύραν τῆς εἰσόδου, κρατῶν φανάριον, ὅπερ ἐκάλυπτε διὰ τοῦ καφτανίου του, καὶ μᾶς εἰσῆγαγεν εἰς στενόν, ἀλλὰ καθάριον δωμάτιον, φωτιζόμενον διὰ

μᾶς λουστίναις¹. Ἐν τῷ μέσῳ ἐκρέματο μακρὰ καραβίνα καὶ ὑψηλὸς σκούφος Κοζάκου.

Ὁ πανδοχεὺς, Κοζάκος ἐκ τοῦ Ἰακί², ἦτο ἐξηκοντούτης χωρικός, εὐρωστος ἔτι καὶ ἀκαμπίος. Ὁ Σαβέλιτις ἔφερε τὸ τεῖδοχαιτόν καὶ ἐλήθησε φωτιάν, ἵνα μοι ἐτοιμάσῃ ὀλίγον τέλειον, τοῦ ὅποιου τὴν ἀνάγκην ἠσθάνομην τότε παραπολύ. Ὁ πανδοχεὺς ἔσπευσε νὰ τῷ προσφέρῃ τὰς ζητούμενας ὑπηρεσίας.

«Καὶ ποῦ εἶναι ὁ ὀδηγός μας; ἠρώτησα τὸν Σαβέλιτις.

— Ἐδῶ, εὐγενέστατε, ἠκούσθη εἰς ἀπάντησιν φωνή τις ἐκ τῶν ἀνωθεν.

Ἦψωσα τοὺς ὀφθαλμούς πρὸς τὰ εἰς τὸ μέσον τοῦ τοίχου σανιδώμα καὶ εἶδον μίαν μαυρὴν γενειάδα καὶ δύο ἀπαστράπτοντας ὀφθαλμούς.

«Αἶ! κρυώνεις;

— Καὶ πῶς νὰ μὴ κρυώνω μέσα εἰς αὐτὸ τὸ ὀλοτρόπητο καφτάνι; εἶχα μὰ τουλοῦπα, γιατί νὰ κρυώμεθα; τὴν ἀφησα χθὲς ἐνέχυρον εἰς τὸ καπηλειό· τὸ κρῦο δὲν μοῦ ἐφαίνετο πολὺ δυνατό».

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ὁ πανδοχεὺς εἰσῆλθε φέρων τὸ κοχλάζον σαμιθάρι. Προσέφερον εἰς τὸν ὀδηγὸν μᾶς ἐν κύπελλον τείου· κατέβη λοιπὸν πάραυτα ἐκ τοῦ σανιδώματος. Τὸ ἐξωτερικὸν αὐτοῦ μοι ἐφάνη ἀξίον προσοχῆς. Ἦτο ἀνὴρ ὡσεὶ τεσσαρακοντούτης, μετρίου ἀναστήματος, ισχνός, ἀλλ' εὐρύνωτος. Τὸ μέλαν γένειον αὐτοῦ ἤρχιζε νὰ λευκαίνηται, οἱ μεγάλοι αὐτοῦ καὶ ζωηροὶ ὀφθαλμοὶ οὐδέποτε ἔμενον ἡσυχοί, ἐν δὲ τῇ φυσιογνωμίᾳ του ἀπετυποῦτο ἔκφρασις εὐάρεστος κἄπως, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἀμέτοχος πανουργίας. Ἡ κόμη αὐτοῦ ἦν περιτρόχαλα κεκαρμένη, ἐφόρει δὲ μικρὸν ἐσχηματισμένον ἀρμάκ³ καὶ εὐρείας ταταρίας περικελεύει. Τῷ προσέφερον κύπελλον τείου, ἔπιεν ὀλίγον καὶ ἐμόρφασε. «Δὲν μοῦ κάμνεις τὴν χάριν, εὐγενέστατε, εἶπε, νὰ παραγγεῖλῃς νὰ μοῦ δώσουν ἕνα ποτήρι ρακί; Ἡμεῖς οἱ Κοζάκοι δὲν τὸ συνειθούμε τὸ τσάϊ».

Ἀπεδέχθη προθύμως τὴν παράκλησίν του· ὁ πανδοχεὺς ἔλαβεν ἐκ τῆς σκευοθήκης μίαν φιάλην καὶ ἐν ποτήριον, τὸν ἐπλησίασε, καὶ παρατηρήσας αὐτὸν ἀκαρδαμυκτεῖ: «Αἶ! αἶ! εἶπε, πάλι μᾶς ἀραξες ἔς τὰ λημέρια μας. Ἀπὸ ποῦ σ' ἐρῆξεν ἐδῶ ὁ Θεός;»

Ὁ ὀδηγός μου ἐκάμυσε τοὺς ὀφθαλμούς κατὰ τρόπον ἐκφραστικόν καὶ ἀπήνησε διὰ κινήσεως παρομίας. «Ὁ σπουργίτης πεταῦσε ἔς τὸ λιβάδι κ' ἔτρωγε καναβί· ἢ μάμμη τοῦ ρήξε μία πέτρα καὶ δὲν τὸν πίτυχε. Καὶ σὺ, τί κάνου οἱ δικοί σου;

1. Σχίκα ἐξ ἱλάτης, ἢ φηγοῦ, ἐπέχουσα τόπον λυχνίας.

2. Ποταμός.

3. Κοντὸν καφτανίου.

—Τι κάνουν οι δικαί μου; απήντησεν ὁ πανδοχεύς διὰ παρομιωδῶν καὶ οὕτως ἐκφράσεων. «Ὅτι ἀρχίζαν νὰ σημαίνουν ταῖς καρπάναις διὰ τὸν ἔσπερινόν, τοὺς ἐμπόδισεν ἡ παπαδιά· ὁ παπῆς πῆγε εἰς ἐπισκέψεις καὶ οἱ διάβολοι ἀλωνίζουσι εἰς τὸ νεκροταφεῖον.

—Σώπα, μπάμπασ, ἀπεκρίθη ὁ ἀλήτης. Σὰν βρέξη θὰ φυτρώσουν μανιτάρια, καὶ θὰ εὕρηθῃ ἕνα καλάθι γιὰ νὰ τὰ βάλῃ κανεὶς. Τώρα ὅμως (καὶ ἐκάρμυσε καὶ αὐτὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς) βάλε πάλι τὸ τσεκούρι εἰς τὴν πλάτη σου! ὁ δασονόμος ἐβγήκε παγανιά... εἰς ὑγειάν τῆς εὐγενίης σας!»

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἔλαβε τὸ πατήριον, ἐποίησε τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ καὶ ἐρόφησε τὸ ποτὶν ἀπνευστί· εἶτα μὲ ἐγαρήτειας καὶ ἀνέβη πάλιν εἰς τὸ σανίδωμα. Οὐδὲ λέξιν ἐδυνήθη νὰ ἐννοήσῃ ἀπὸ τὰ κορακιστικά των. Ἐκ τῶν μετὰ ταῦτα γεγονότων κατενόησα, ὅτι ὠμίλουσι περὶ τῶν πραγμάτων τοῦ στρατοῦ τοῦ Ἰαίχ, ὅστις μάλιστα εἶχε καθυποταχθῆ μετὰ τὴν ἀνταρσίαν τοῦ 1772. Ὁ Σαβέλιτς ἐφαίνετο τὰ μέγιστα δυσηρεστημένος ἀκούων αὐτοὺς καὶ μετὰ πολλῆς ὑποφίας προσέβλεπεν ὅτε μὲν τὸν πανδοχεύα, ὅτε δὲ τὸν ὀδηγόν. Τὸ πανδοχεῖον ἐν ᾧ κατοικοῦντο ἐκείνη ἐν τῇ μέσῃ τῆς ἰστέπτης μακρὰν τῆς ὁδοῦ καὶ πάσης κατοικίας καὶ ὠμοιάζε πολλὸν πρὸς ἐντευκτήριον κλεπτῶν. Ἄλλὰ τί νὰ κάμωμεν; οὐδὲ κἄν νὰ σκεφθῶμεν ἠδυνάμεθα περὶ ἀναχωρήσεως. Ἡ ἀνησυχία τοῦ Σαβέλιτς μὲ διεσκέδαζε πολὺ ἐξηπλώθη ἐπὶ τινος θρανίου· ὁ δὲ γηραιὸς θεράπων μου ἀπεφάσιζε καὶ αὐτὸς ἐπὶ τέλους νὰ πέρῃ ἐπὶ τοῦ καλύμματος τῆς θερμάστρας· ὁ πανδοχεύς κατεκλίθη κατὰ γῆς. Μετ' οὐ πολὺ ἤρχισε γενικὴν βογγαλιήτην καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἀπεκαμύθηθην βαθύτατα.

Τῇ ἐπαύριον ἐξύπνησα πολὺ ἀργὰ καὶ παρετήρησα, ὅτι ἡ καταιγὶς εἶχε καταπαύσῃ ὁ ἥλιος ἐφεγγε λαμπρὸς, ἡ δὲ χιῶν ἐξηπλούτο ἀπώτατα ὡς πάλλευκος ὄθονη. Οἱ ἵπποι ἦσαν ἐξευγμένοι. Ἐπλήρωσα τὸν πάνδοχόν, ὅστις μοὶ ἐξήγησε τόσον εὐτελεὲς ποσόν, ὥστε οὐδ' αὐτὸς ὁ Σαβέλιτς προσεπάθησε νὰ περικόψῃ τι ἐκ τῆς τιμῆς, παρὰ τὴν συνήθειάν του. Αἱ τῆς παρελθούσης νυκτὸς ὑποφίαι του παντελῶς διεσκέδασθησαν. Ἐκάλεσα τὸν ὀδηγόν διὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσω διὰ τὴν ὑπηρεσίαν, τὴν ὁποίαν προσήνεγκεν εἰς ἡμᾶς καὶ εἶπα εἰς τὸν Σαβέλιτς νὰ τῷ δώσῃ ἡμισυ ρούβλιον ὡς φιλιδώρημα.

Ὁ Σαβέλιτς συναφωρούθη. «Μισὸ ρούβλι! ἀνέκραξε, καὶ διατί; διότι τὸν ἔκαμες τὴν χάριν νὰ τὸν φέρῃς ὁ ἴδιος εἰς τὸ πανδοχεῖον;

1. Οἱ ῥώσοι χωρικοὶ ἐξάρτουν τὸν πέλεκυν ἀπὸ τῆς τῶνης ἢ διὰ λωρίδος εἰς τὰ νῦτα.
2. Ἡ θερμάστρα χρησιμεύει συνήθως ἀντὶ κλιθῆς εἰς τοὺς βώσους χωρικοῦς.

«Ἄς γίνῃ τὸ θέλημά σου, αὐθέντα· ἀλλὰ δὲν μᾶς ἐξεχείλισαν τὰ ρούβλια. Ἄν ἀρχίσωμεν νὰ τὰ σκορπῶμε εἰς τὸν ἕνα καὶ τὸν ἄλλον θὰ καταντήσωμεν νὰ μὴν ἔχωμεν ψωμί νὰ φάμε.»

Μοὶ ἦτο ἀδύνατον νὰ ἔλθω εἰς φιλονεικίαν· μὲ τὸν Σαβέλιτς τὰ χρήματά μου κατὰ τὴν βῆτην ὑπόσχεσιν, τὴν ὁποίαν τῷ ἔδοκα ἦσαν εἰς τὴν διάθεσίν του. Μοὶ ἐφαίνετο ὅμως ὅλας ἀνέμεστον καὶ δυσάρεστον νὰ μὴ δύναμαι νὰ ἀνταμείψω ἀνθρώπον, ὅστις μὲ ἔσωσεν ἀν' ὄχι ἀπὸ κίνδυνον θανάτου, τοῦλάχιστον ὅμως ἀπὸ δυσχερεστάτην θέσιν. «Καλὰ, εἶπον ἀταράχως πρὸς τὸν Σαβέλιτς, ἀν δὲν θέλῃς νὰ τῷ δώσῃς ἡμισυ ρούβλιον, δὲς τῷ κἄνεν ἀπὸ τὰ παλαιὰ ἐνδύματά μου· εἶναι πολὺ ἐλαφρὰ ἐνδεδυμένως. Δός τῷ τὴν τουλούπα μου ἐκεῖνην μὲ τὸ λαγοτόμαρον.

—Λυπήσου με, πατέρα μου Πιότρ· Ἄνδρείτς ἀνεφώνησεν ὁ Σαβέλιτς· τί τὴν χρειάζεται αὐτοὺς τὴν τουλούπα σου; θὰ τὴν πιῇ, τὸ παλινόσυλο εἰς τὸ πρῶτο καπηλειό.

—Αὐτό, γεροντάκι μου, δὲν εἶναι ἰδική σου δουλειά, εἶπεν ὁ ἀλήτης, ἡ τὴν πιῶ ἢ δὲν τὴν πιῶ. Ἡ εὐγένειά σου μοὶ χαρίζει μίαν γούναν ἀπὸ τοὺς ὤμους σου! εἶναι τὸ θέλημα τοῦ ἀφεντικοῦ, καὶ δική σου δουλειά, σὰν δούλος του ποὺ εἶσαι, εἶναι νὰ μὴ ἐναντιώνησαι, ἀλλὰ νὰ ὑπακούῃς.

—Δὲν φοβεῖται τὸν Θεόν, ληστή ἀσυνείδητε, εἶπεν ὁ Σαβέλιτς μετὰ πολλῆς ἀγανακτήσεως. Πλέπει πῶς τὸ παιδί δὲν ἠξέουρει καλὰ τὴν κόμησιν καὶ ἡῆρες περιστάσει νὰ τὸν γδύσῃς, γιὰ τὴν καλὴν του τὴν ψυχὴν. Τί τὴν θέλεις, βρέ σὺ, τὴν ἀρχοντικὴν τουλούπα; Σὺ δὲν θὰ ἠμπορῆς οὔτε νὰ τὴν φορέσῃς εἰς αὐτοὺς τοὺς χονδροὺς ὤμους σου.

—Σὲ παρακαλῶ πολὺ νὰ μὴ κάμνης τὸν ἔξυπνον, εἶπον εἰς τὸν γηραιὸν θεράποντα. Φέρε γρήγορα τὴν τουλούπαν.

—Ὡ Κύριε καὶ Θεέ μου! ἀνέκραξεν στένων ὁ Σαβέλιτς. Μία τουλούπα ἀπὸ λαγοτόμαρον καὶ ὀλοκαίνουρη! Καὶ σὲ ποιὸν νὰ τὴν δώσῃ! εἰς ἕνα μεθυστακὰ, εἰς ἕνα κουρελιάρη.

Ἐν τούτοις ἡ τουλούπα ἐκομίσθη, ὁ δὲ ἀλήτης προσεπάθησεν ἀμέσως νὰ τὴν φορέσῃ. Ἡ τουλούπα ἡ ὁποία εἶχε καταντήσῃ στενὴ καὶ εἰς τὸ ἰδικόν μου ἀνάστημα, φυσικῶ τῷ λόγῳ εἰς αὐτὸν ἦτο ὑπερμέτρως στενὴ· ὅμως μετὰ πολλοῦ κόπου κατάρθρωσε νὰ τὴν φορέσῃ, διαρρήξας ὅλας τὰς ῥεφᾶς. Ὁ Σαβέλιτς ἀκούων τὸν τριγμὸν τῶν διασπασμένων κλωστῶν ἐξέπεμπεν ὑπόκωπον ἄρουργόν. Ὁ ἀλήτης ὅμως ὑπερηφανίσθη σφόδρα ἀπὸ τὸ δῶρόν μου. Μὲ ὠδήγησε δὲ μέχρι τῆς κλιθῆς μου καὶ μοὶ εἶ-

1. Ἡ παρομιακὴ αὕτη φράσις προήλθεν ἐκ τῆς συνήθειας τῶν παλαιῶν τσάρων τοῦ νὰ δωροῦσι μηλωτῆς εἰς τοὺς βογιάρους.

πεν, ὑποκλιθεὶς ταπεινότητι: «Εὐχαριστῶ, εὐγενέστατε, ὁ Θεὸς νὰ σᾶς ἀνταμείβῃ διὰ τὴν καλὴν σας καρδίαν. Εἰς ὕλην μου τὴν ζωὴν δὲν θὰ λησμονήσω τὴν κλοσύνην σας.» Ἐτραβήξε τὸν δρόμον του καὶ ἐγὼ τὸν ἰδικόν μου, χωρὶς νὰ προσέχω εἰς τὰ κακίωματα τοῦ Σαβέλιτς. Ταχέως δ' ἐλησμονήσα καὶ τὸ μπουράνι καὶ τὸν ὀδηγόν καὶ τὴν ἐκ λαγφίου δερμάτος τουλούπα.

Φθάς εἰς Ὁρεμβούργον, ἐπαρουσιάσθην ἀπ' εὐθείας εἰς τὸν στρατηγόν. Ἦν δ' αὐτὸς ἀνὴρ ὑψηλοῦ ἀναστήματος, κυρτωθέντος ὅμως ἀπὸ τοῦ γήρατος. Ἡ μακρὰ αὐτοῦ κόμη ἦν κατὰλευκος. Ἡ παλαιὰ αὐτοῦ καὶ τετριμμένη στολὴ ἐμαρτύρει στρατιώτην τῶν χρόνων τῆς αὐτοκρατείας Ἀννης, ἡ δὲ ξενικὴ προφορὰ ἤλεγχε τὴν γερμανικὴν καταγωγὴν του. Τῷ ἐνεχείρισα τὴν ἐπιστολήν τοῦ πατρὸς μου. Ἄναγνους δὲ τὸ ὄνομά του μὲ ἐκύτταξε μίαν στιγμὴν: «Θεὲ μου, εἶναι τόσον ὀλίγα χρόνια ποὺ ὁ Ἄνδρέας Πέτροβιτς ἦταν 'ς τὴν ἡλικίαν τῆς δικῆς σου· καὶ τώρα, δὲς τί παλληκαρὰ γυιὸ ποὺ ἔκαμα! Ἄ! τὰ χρόνια ἐκεῖνα τὰ δικά μας!...» Ἀποσφραγίσας τὴν ἐπιστολήν ἤρχισε νὰ τὴν ἀναγινώσκῃ ταπεινῶ τῇ φωνῇ, ἀρτῶν τὴν ἀνάγνωσιν δι' ἰδίων παρατηρήσεων. «Κύριε, ἐλπίζω, ὅτι ἡ Ὑμετέρα Ἐξουχότης...» Τί θὰ εἰποῦν αὐταῖς ἡ ταμιμονίαις; Πούψ! Καλέ, καὶ δὲν ἐντράπη; Δὲν σοῦ λέω, πρέπει νὰ φυλάξῃς καὶ τὴν πειθαρχίαν, ἀλλὰ πάλιν εἶσαι γράφουσι 'σὲ παλαιούς συντρόφους;...» «Ἡ Ὑμετέρα ἐξουχότης δὲν θὰ ἐλησμονήσῃ!...» «Ἐ!...» «Καὶ!...» «ὅτε... ὑπὸ τὸν μακαρίτην στρατηγὸν Μόνιχ... κατὰ τὴν ἐστρατείαν... καθὼς καὶ... τὴν μικρὰν Καρολίαν;» Αἰ! αἰ, bruder! Θυμᾶται τὸ λοιπὸν ἀκόμη τὰ παλῆμά μας;

«Τώρα ἄς ἐλθῶμεν εἰς τὸ προκείμενον... Σὲς ἀποστέλλω τὸν κατεργάρον τὸν υἱόν μου...» Χμ!... ἀνὰ τὸν κρατῆ μὲ χειρόκτια σκαντζοχοίρου...» Τί εἶναι πάλι αὐτὰ τὰ χειρόκτια; κἀποια ῥωσικὴ παρομιμία θὰ ἦναι... Τί θὰ εἰπῇ νὰ τὸν κρατῆ μὲ χειρόκτια σκαντζοχοίρου; ἠρώτησε στραφεὶς πρὸς με.

—Θὰ εἰπῇ, τῷ ἀπεκρίθην, ὑποκρίθεις ἀφελειαν, νὰ μεταχειρίζεσθε ἕνα μὲ τὸ καλὸ, ὄχι μὲ πολλὴν αὐστηρότητα, νὰ τοῦ δίδετε μεγάλην ἐλευθερίαν. Αὐτὸ σημαίνει ἡ παρομιμία...

—Χοῦμ! καταλαβαίνω... «Καὶ νὰ μὴ τοῦ δίδῃς ἐλευθερίαν!...» «Ὅχι· φαίνεται πῶς τὰ χειρόκτια κἀτι ἄλλο σημαίνουν...»

«Ἐσώκλειω τὸν διορισμόν του...» Ποῦ εἶναι; Ἄ! νὰ τὸς!... «Νὰ τὸν ἐγγράψῃτε εἰς τὸ σύνταγμα τοῦ Σεμενόφσκη...» Καλὰ, καλὰ, θὰ γίνῃ ὅτι χρειάζεται... «Νὰ μοὶ ἐπιτρέψῃς νὰ σὲ ἀσπασθῶ χωρὶς πολλὰς ἐθιμο-

1. Ἀδελφός.

τυπίας, καὶ... ὡς παλαιὸς φίλος καὶ σύντροφος.» Ἄ! τέλος πάντων τὸ θυμήθηκε... κτλ. κτλ... Λοιπὸν, πατέρακι μου, εἶπεν ἀφ' οὐ ἐπεράτωσε τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπιστολῆς. Θὰ γίνῃς ἀξιομακρὸς εἰς τὸ σύνταγμα τοῦ*** καὶ διὰ νὰ μὴ χάνωμεν καιρὸν ἀπὸ αὐριον πηγαινέ εἰς τὸ φρούριον Βελογόρσκ, σπουθὸς ὁ ὑπηρετῆς ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ λοχαγοῦ Μιρονόφ, ὁ ὅποιος εἶναι πολὺ καλὸς καὶ ἀνδρεῖος στρατιώτης. Ἐκεῖ θὰ ὑπηρετήσῃς πραγματικῶς καὶ θὰ μάθῃς τί ἐστὶ πειθαρχία. Δὲν εἶναι ἡ δουλειά σου ἐδῶ εἰς τὸ Ὁρεμβούργον· εἰς ἕνα νέαν αἰ διασκεδάσεις εἶναι ἐπικίνδυνον. Σήμερον σὲ προσκαλῶ νὰ γευματίσωμεν ὁμοῦ.»

«Ἀπὸ τῆ βροχῆ 'ς τὸ χιλόζι, διενεήθη. Καὶ τί μὲ ὠφέλησεν ὅτι ἤμην λοχίας τῶν σωματοφυλάκων ἀπὸ τὴν κοιλίαν τῆς μητρός μου ἀκόμη; Ποῦ κατήντησα ὑστερα ἀπὸ αὐτό; εἰς τὸ σύνταγμα τοῦ*** καὶ εἰς ἀπέκροντον φρούριον, εἰς τὰ σύνορα τῶν Κεργιζιῶν καὶ Καϊζακλιῶν στεππῶν.» Ἐγευματίσα παρὰ τῷ Ἄνδρῳ Κάρλοβιτς, ὁμοῦ μετ' αὐτοῦ καὶ τοῦ γηραιοῦ ὑπάσπιστοῦ του. Ἡ τράπεζα τοῦ στρατηγοῦ διεκρίνετο διὰ τὴν αὐστηρὰν γερμανικὴν ἀκονομίαν, στοχάζομαι δὲ ὅτι ἡ ἰδέα πῶς θὰ εἶχε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ μὲ προσκαλῇ ἔνιστε νὰ συμμερίζωμαι τὸ λιτὸν γεῦμά του συνετέλεσε κἀπῶς εἰς τὴν ταχεῖαν ἐσφαιρόνησίν μου εἰς ἀπώτατον σταθμόν. Τῇ ἐπαύριον ἀπεχαιρέτισα τὸν στρατηγόν καὶ ἀνεχώρησα μεταδύων εἰς τὴν νέαν θέσιν μου.

Γ

Τὸ φρούριον.

Τὸ φρούριον Βελογόρσκ ἐκεῖτο εἰς ἀπόστασιν τεσσαράκοντα βερστῶν ἀπὸ τοῦ Ὁρεμβούργου. Ἀπὸ τῆς πόλεως ταύτης ἡ ὁδὸς διέρχεται παραλλήλως τῶν ἀποκρήμων ὄχθων τοῦ Ἰαίχ. Ὁ ποταμὸς δὲν εἶχεν ἀκόμη παγῶσει, καὶ τὰ μολοβδόχροα αὐτοῦ ὕδατα εἶχον μελανωπὸν χροιάν, μεταξὺ τῶν ὑπὸ τῆς χιῶνος κεκαλυμμένων ὄχθων. Πρὸ ἐμοῦ ἐξηπλούοντο αἱ κεργιῶσαι στέππαι. Ἡμῖν βεδυθισμένοι εἰς σιέψεις, κατὰ τὸ πλεῖστον ἀνικράς· ὁ ἐν τῷ φρουρίῳ βίος δὲν μοὶ ἐφαίνετο πολὺ εὐχάριστος, προσεπάθουν δὲ νὰναπαραστήσω διὰ τῆς φαντασίας ὁποῖός τις ἦτο ὁ μέλλων διοικητῆς μου, ὁ λοχαγὸς Μιρονόφ. Ἐφантаζόμην δ' αὐτὸν γέροντα αὐστηρὸν καὶ δύστροπον, οὐδὲν ἄλλο γινώσκοντα ἐκτὸς τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἑτοιμον νὰ μοὶ ἐπιβάλλῃ κρᾶτησιν διὰ τὴν ἐλαχίστην ἀφορμὴν. Ἐπῆλθε τὸ λυκόφως, προσεχωροῦμεν δὲ μετὰ πολλῆς ταχύτητος.

«Εἶναι μακρὰν ἀπ' ἐδῶ τὸ φρούριον; ἠρώτησα τὸν ἠνίοχον.

—Νὰ το, φαίνεται, ἀπεκρίθη ἐκεῖνος. Ἐστρεψα κύκλῳ τοὺς ὀφθαλμοὺς, περιμένων

νά ἴδω ὑψηλὰς ἐπέλξεις, τείχη καὶ τάφρον, ἀλλ' εἶδον μόνον μικρὸν χωρίον περιπεφραγμένον διὰ ξυλίνων χαράκων καὶ οὐδὲν πλέον. Εἰς τὸ ἐν μέρος ὑψοῦντο τρεῖς ἢ τέσσαρες σωροὶ ἀχύρου, κακαλυμμένοι ὑπὸ χιόνος, εἰς τὸ ἄλλο δὲ ἀνεμόμυλος, οὐ αἱ πτέρυγες, ἐκ χονδροῦ φλοιοῦ φιλόφως κατασκευασμένοι, ἐκρέμαντο νωθραί.

« Πού εἶναι λοιπὸν τὸ φρούριον; ἠρώτησα ἐκπληκτος.

— Μὰ αὐτὸ εἶναι, εἶπεν ὁ ἠνίοχος δεικνύων μοι τὸ χωρίον εἰς ὃ εἰσῆρχομεθα.

Εἶδον παρὰ τὴν πύλην παλαιὸν σιδηροῦν κανόνιον. Αἱ ὁδοὶ ἦσαν στεναὶ καὶ σκολιαί· σχεδὸν ἀπασαὶ αἱ ἴσθαι ἦσαν κκαλυμσκαπεῖς. Διέταξα νὰ με ὀδηγήσωσιν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ φρουράρχου, καὶ σχεδὸν παρευθὺς ἡ κιβίτκα μου ἐσταμάτησεν ἔμπροσθεν μιᾶς ξυλίνης οἰκίας, ὠκοδομημένης ἐπὶ τινος ὑψώματος πλησίον τῆς ἐκκλησίας, ἣτις ἐπίσης ἦτο ξυλίνη.

Οὐδεὶς ἦλθεν εἰς προὔπαντησίον μου. Ἐκ τῶν προθύρων εἰσῆλθον ἀμέσως εἰς τὸν ἀντιθάλαμον. Γῆραιδὲς ἀπόμαχος, καθήμενος παρὰ τινὰ τράπεζαν ἐνησυχολεῖτο νὰ προσάψῃ κυανοῦν ἐμβάλωμα εἰς τὸν ἀγκῶνα πρασίνης στολῆς. Τῷ εἶπεν νὰ με ἀναγγεῖλῃ. « Ἰβάν, πατερράκη μου, μοὶ εἶπεν ὁ ἀπόμαχος, οἱ ἰδικοί μας εἶναι μέσῃ.»

Εἰσῆλθον εἰς καθαρώτατον δωμάτιον, ἐσκευασμένον κατὰ τὸν παλαιὸν τρόπον. Ἐν τινι γωνίᾳ ὑπῆρχε σκευοθήκη περιέχουσα πινακίαι καὶ ὑαλικὰ. Ἐκ τοῦ τοίχου ἐκρέματο ἐντός πλαισίου μεθ' ὑάλου ἔγγραφον διορισμοῦ ἀξιωματικοῦ. Περὶ δὲ τοῦ πλαισίου ἐκεῖνου ἦσαν τοποθετημέναι εἰκόνες ἐκ φλοιοῦ ἀπεικονίζουσαι τὴν Ἀίωση τῆς Κουστάντης καὶ τὴν τοῦ Ὀτσακάθ, τὴν Ἐκλαγὴν τῆς νύμφης καὶ τὸν Ἐνταριασμόν τοῦ γάτου ὑπὸ τῶν ποικιλῶν. Πλησίον τοῦ παραθύρου ἐκάθητο γρατὴ γυνή, φοροῦσα πύλακον καὶ τὴν κεφαλὴν ἔχουσα περιδεδεμένην διὰ μανδηλίου. Κατεγίνετο δὲ νὰ τυλίσῃ πολύτην ἐκ νημάτων, ὧν στεφάνην εἶχε περὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ παραλλήλως τεθειμέναι, μικρῶσωμον γερόντιον, ἑτερόφθαλμον, φέρον στολὴν ἀξιωματικοῦ.

« Τί ἀγαπάτε, πατερράκη μου; » μοὶ εἶπε χωρίς νὰ διακόψῃ τὴν ἐργασίαν. Τῇ ἀπεκρίθη, ὅτι ἦλθον νὰ ὑπηρετήσω εἰς τὸν στρατὸν καὶ ὅτι κατὰ καθήκον ἔσπευσα νὰ παρουσιασθῶ εἰς τὸν κύριον λοχαγόν. Λέγων δὲ ταῦτα ἐστράφην πρὸς τὸν ἑτερόφθαλμον γέροντα, ὃν ὑπέλαβον ὡς τὸν φρούραρχον. Ἀλλ' ἡ καλὴ δέσποινα διέκοψε τὸν λόγον, ὃν ἐκ τῶν προτέρων εἶχον προστοιμάσει.

« Ὁ Ἰβάν Κούσμιτς? δὲν εἶναι ἐδῶ, εἶπεν. Ἐπῆγε νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν παπᾶ Γαρασίμ.

1. Καλύβαι χωρικοί.
2. Ἰωάννης υἱὸς τοῦ Κοσμᾶ.

Ἀλλὰ τὸ ἴδιον εἶναι, εἶμαι ἡ γυναῖκά του. Σὰς παρακαλοῦμεν νὰ μας ἀγαπάτε καὶ νὰ μας ἔχετε εἰς τὴν εὐνοίαν σας! Κἀθήσε, πατερράκη μου.

Ἐρώναξε μίαν ὑπηρετίαν καὶ τῆς εἶπε νὰ προσκαλέσῃ τὸν οὐριαδῆκ. Τὸ μικρῶσωμον γερόντιον μὲ παρατήρησε περιέργως; διὰ τοῦ μοναδικοῦ ὀφθαλμοῦ του. « Νὰ τολμήσω νὰ σὰς ἐρωτήσω μοὶ εἶπεν, εἰς ποῖον σύνταγμα κατεδέχθητε νὰ ὑπηρετήσητε; » Ἦν χαριστήσα τὴν περιεργίαν του.

« Νὰ τολμήσω ἀκόμη νὰ σὰς ἐρωτήσω, ἐξηκολούθησε, δικαί κατεδέχθητε νὰ μετατεθῆτε ἀπὸ τοὺς σωματοφύλακας εἰς τὸν σταθμὸν μας; »

Ἀπεκρίθη, ὅτι μετετέθη κατ' ἀνωτέραν διαταγὴν.

« Πιθανὸν διὰ πράξεις μὴ ἀρμοζούσας εἰς ἀξιωματικὸν τῆς σωματοφυλακῆς, προσέθηκεν ὁ ἀκάματος ἀνακριτῆς.

— Θὰ παύσης νὰ λέγῃς ἀνοησίας; τῷ εἶπεν ἡ σύζυγος τοῦ λοχαγοῦ. Τὸ βλέπεις πολὺ καλῶ, ὅτι ὁ νέος εἶναι κατακουρασμένος ἀπὸ τὸν δρόμον. Ἄλλο καλλίτερον δὲν ἔχει νὰ κάμῃ παρὰ νὰ ἀποκρίνεται εἰς τὰς ἐρωτήσεις σου. Κράτει καλλίτερα τὰ χεῖριά σου. Καὶ σύ, πατερράκη μου, ἐξηκολούθησε στραφεῖσα πρὸς με, μὴ λυπεῖσαι πολὺ, διότι σ' ἔχωσαν εἰς τὴν ποτικιάστρουπὰ μας; δὲν εἶσαι οὔτε ὁ πρῶτος, οὔτε ὁ ὑστερινός. Ὑποφέρει κανεὶς, δὲν σοὺ λέγω, ἀλλὰ μὲ τὸν καιρὸν συνειθίζει. Ἰδέε τὸν Σθαμπρίνη τὸν Ἀλέξει Ἰβανίτς, εἶναι τώρα τέσσαρα χρόνια ποῦ τὸν ἔφεραν ἐδῶ δι' ἕνα φόνον ποῦ ἔκαμε. Ὁ Θεὸς μόνος εἰξέυρει τί συμφορὰ τὸν ἦρε. Μὰ ἡμέρα ἐβγήκε ἀπὸ τὴν πόλιν μὲ ἕνα ἀνθυπολοχαγόν καὶ εἶχαν παρὶ μαζὶ τῶν καὶ ξίφη καὶ ἤρχισαν νὰ κτυποῦνται καὶ ὁ Ἀλέξει Ἰβανίτς ἐσχάτωσε τὸν ἀνθυπολοχαγόν, καὶ μάλιστα ἦσαν ἔμπροσ καὶ δύο μάρτυρες. Τί τὰ θέλεις; ὅταν σοῦ ῥθῃ τὰ κακὰ δέξου το γὰ ἀγίασμά.»

Ἐκείνην τὴν στιγμὴν εἰσῆλθεν ὁ οὐριαδῆκ, νέος καὶ ὠραίος Κοζάκος. « Μάξιμιτς, τῷ εἶπεν ἡ σύζυγος τοῦ λοχαγοῦ, νὰ δώσης καταλύμα εἰς τὸν κύριον ἀξιωματικόν, καὶ νὰ εἶναι καθὼς χρειαζέται.

— Ὅπως ὀρίζετε, Βασιλίσσα Ἰεγορόβνα, ἀπεκρίθη ὁ οὐριαδῆκ. Νὰ βάλω τὴν εὐγενίαν του εἰς τὸ σπῆτι τοῦ Ἰβάν Πολεγιάιτς;

— Τί κουραφέελα εἶναι αὐτά, Μάξιμιτς, ὑπολαβοῦσα εἶπεν ἡ φρουραρχίνα· τὸ σπῆτι τοῦ Πολεγιάιτς πέφτει σενόχωρον, καὶ ἔπειτα εἶναι καὶ κουμπάρος μου; καὶ ἔπειτα δὲν λησμονεῖ αὐτὸς ποτὲ του πῶς εἶμεθα ἀνώτεροί του. Ὁδήγησε τὸν κύριον ἀξιωματικόν. Πῶς σὰς λέγουν, πατερράκη μου;

1. Τίπας φιλοφροσύνης.
2. Ὑποδεέστερος ἀξιωματικὸς τῶν Κοζάκων.

— Πιὸτρ Ἀνδρείτς.

— Ὁδήγησε τὸν Πιὸτρ Ἀνδρείτς εἰς τοῦ Συμεῶν Κουζῶφ. Ὁ ἀχρεῖτος ἄφησε καὶ ἔμπηκε τὸ ἀλογό του εἰς τὸν κῆπὸν μου καὶ ἀφάνισε τὰ λαχανικά· εἶναι ὅλα ἐν τάξει, Μάξιμιτς;

— Δόξα τῷ Θεῷ ἡσυχία καὶ τάξις, ἀπεκρίθη ὁ Κοζάκος· μόνον ὁ δεκανεὺς Προκορόφ ἐπέσθη εἰς τὸ λουτρόν με τὴν γυναῖκα Οὐστήνια Πεγουλίνα γιὰ ἕνα κουβᾶ ζεστὸ νερό.

— Ἰβάν Ἰγνάτιτς, εἶπεν ἡ σύζυγος τοῦ λοχαγοῦ πρὸς τὸ ἑτερόφθαλμον γερόντιον, νὰ δικάσης αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, νὰ ἰδῆς ποῖος ἀπὸ τοὺς δύο ἔπταισε καὶ νὰ καταδικάσῃ καὶ τοὺς δύο.

— Καλῶ, Μάξιμιτς, πήγαινε εἰς τὴν εὐχὴν τοῦ Θεοῦ.

— Πιὸτρ Ἀνδρείτς, ὁ Μάξιμιτς θὰ σὰς ὀδηγήσῃ εἰς τὸ κατάλυμά σας.»

Ἀπεχαιρέτησα αὐτοὺς· ὁ Οὐριαδῆκ μὲ ὀδήγησεν εἰς μίαν ἴσθαιν κειμένην ἐπὶ τῆς ἀποκρήνου ὄχθης τοῦ ποταμοῦ, εἰς τὸ ἄκρον τοῦ φρουρίου. Τὸ ἦμισυ τῆς καλύβης κατεῖχετο ὑπὸ τῆς οἰκίανείας τοῦ Συμεῶνος Κουζῶφ, τὸ δὲ ἕτερον παρεχωρήθη εἰς ἐμέ. Τὸ ἦμισυ αὐτὸ ἀπετελεῖτο ἐξ ἐνὸς δωματίου ἀρκούντως καθαροῦ διηρημένου διὰ διαφράγματος εἰς δύο. Ὁ Σαβέλιτς ἤρχισε τὴν τακτοποίησιν καὶ ἐγὼ ἐθεώμην τὰ περὶ δὲ τοῦ στενοῦ παραθύρου. Ἐνώπιον ἐμοῦ ἐξείτενετο ἀδενδρος καὶ ὀλιθερὰ τὴν ὄψιν στέπη, ἐπὶ δὲ τῆς κλιτύος ἦσαν ἐκτισμένα καλύβαι. Ὀρνιθὲς τινες ἐπλανῶντο ἐν τῇ ὁδοῦ, καὶ μία γρατὴ ἱσταμένη ἐν τῷ προθύρῳ καὶ κρατοῦσα σκάφην εἰς τὴν χεῖρα ἐμάλιζε χοίρους, οἵτινες ἀπῆντων εἰς τὴν πρόσκλησιν διὰ φίλιου γρυλλισμοῦ. Καὶ εἰς τοιοῦτον τόπον ἦμην καταδεδικασμένος νὰ διέλθω τὴν νεότητά μου! . . . Πικρὰ ὀλίψις ἐπλάκωσε τὴν καρδίαν μου· ἀπεμακρύνθη τὸ παραθύρου καὶ κατεκλίθη χωρὶς νὰ δειπνήσω, μὴ προσέχων εἰς τὰς παρορμήσεις τοῦ Σαβέλιτς, ὅστις ἀδημονῶν ἐπανελάμβανεν ἀδιαλείπτως. « Κύριε καὶ Θεέ μου! δὲν θέλει νὰ βάλῃ τίποτε εἰς τὸ στόμα του. Τί θὰ εἶπῃ ἡ κυρία μου, ἂν τὸ παιδί μας ἀρρωστήσῃ; »

Τῇ ἐπαύριον ἄμα ἤρχισα νὰ ἐνδύωμαι, καὶ ἤνοιξεν ἡ θύρα τοῦ δωματίου, εἰσῆλθε δὲ νεαρὸς ἀξιωματικὸς, μικρῶσωμος, τὴν μὲν ὄψιν οὐχὶ εἰσίδης, ἀλλὰ ζωηρότατος ὡς ἐφαίνετο ἐκ τῆς ἡλιοκαοῦς μορφῆς αὐτοῦ. « Συγγνώμην, μοὶ εἶπε γαλλιστί, ἂν ἔρχωμαι αὐτῶ πῶς ἄνευ διατυπώσεων νὰ γνωρισθῶ μεθ' ὑμῶν. Ἐμαῖον χθὲς τὴν ἔλευσιν σας καὶ ἡ ἐπιθυμία νὰ ἴδω ἐπὶ τέλους μίαν ἀνθρώπινην μορφήν τοσοῦτον ἰσχυρὰ ἀνεπτύχῃ ἐν ἐμοί, ὥστε δὲν ἐδυνήθην νὰ περιμεινῶ περισσύτερον. Θὰ ἐνοήσητε τοῦτο ὅταν μείνητε ἐνταῦθα πολὺν χρόνον. » Ἐμάντευσα εὐκόλως, ὅτι οὗτος ἦτο ὁ ἀξιωματικὸς,

ὅστις ἐπεβλήθη τῆς φρουρᾶς ἐνεκα τῆς μονομαχίας. Ἐσχετίσθημεν. Ὁ Σθαμπρίνης ἦτο λίαν πνευματώδης. Ἡ συνομιλία αὐτοῦ ἦτο γοργή καὶ εὐχάριστος. Μοὶ περιέγραψε λίαν ζωηρῶς καὶ ἀστειῶς τὴν οἰκίαν τῆς φρουρᾶρχου, τὴν κοινωνίαν καὶ ἐν γένει ὅλην τὴν χώραν, εἰς τὴν ὁποίαν μὲ ἔρριψε ἡ μοῖρα. Ἐγέλων ἐξ ὅλης καρδίας ἀκούων αὐτόν, ὅτε διέκοψεν ἡμᾶς αὐτὸς ἐκεῖνος ὁ ἀπόμαχος, τὸν ὅπουτον εἶδον τὴν προτεραιὴν ἐμβάλλωνοντα τὴν στολήν του ἐν τῷ ἀντιθαλάμῳ τοῦ λοχαγοῦ· αὐτὸς εἰσελθὼν μὲ προσεκάλεσεν εἰς γυνῆμα ἐκ μέρους τῆς Βασιλίσσης Ἰεγορόβνας· ὁ Σθαμπρίνης ἐδήλωσεν, ὅτι θὰ μὲ συνοδεύσῃ. Ὅτε ἐπλησιάζαμεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ φρουράρχου εἶδομεν ἐπὶ τῆς πλατείας εἰκοσάδα γηραιῶν ἀπομάχων, μὲ μακρὰς οὐρὰς κόμης καὶ τριώχους πῖλους, παρατεταγμένους ἐν τάξει μάχης. Ἐμπροσθεν αὐτῶν ἴστατο ὁ φρουράρχος γέρον ἀκαίως ἔτι καὶ ὑψηλόσωμος, φορῶν κουτινίτην καὶ βαμβάκερον σκούφον. Ἰδὼν ἡμᾶς ἐπλησίασε· μοὶ εἶπε φιλόφρονος τινὰς λόγους καὶ ἐπανέλαβεν ἐκ νέου τὰ προστάγματα· εἶμεθα διατεθειμένοι νὰ σταθῶμεν ἕνα ἴδωμεν τὰ γυμνάσια· ἀλλ' ἐκεῖνος μᾶς παρεκάλεσε νὰ μεταβῶμεν παραχρῆμα εἰς τῆς Βασιλίσσης Ἰεγορόβνας, ὑποσχεθείς, ὅτι θὰ ἔλθῃ καὶ αὐτὸς ἀμέσως. « Ἐδῶ, μᾶς εἶπε δὲν ἔχετε βεβαίως τίποτε νὰ ἰδῆτε. »

Ἡ Βασιλίσσα Ἰεγορόβνα ἐδεξιῶθη ἡμᾶς μεθ' ἀπλότητος καὶ ἀρελείας, καὶ προσνήχθη πρὸς με, ὡς ἂν ἤμην οἰκειύτατος αὐτῇ. Ὁ ἀπόμαχος καὶ ἡ Παλάσκα, ἔστρωσαν τὴν τράπεζαν. « Τί ἔφαθε σήμερα ὁ Ἰβάν μου καὶ γυμνάζει τόσην ὄραν τὸν στρατὸν; εἶπεν ἡ γυνὴ τοῦ φρουράρχου. Παλάσκα, πήγαινε καὶ φώναξέ του νὰ ἔλθῃ νὰ φάμε. Μὰ τί ἔγεινε ἡ Μάσσα; »

Μόλις προσέφερε τὸ ὄνομα τοῦτο εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον δεκάεξαετίς νεανίς, στρογγυλοπρόσωπος, ῥοδοκύκινος, ἥς ἡ κόμη κατέπιπτεν εἰς πλεξίδιας προσδεδεμένας ὑπὸ τῶν ὠτων, τὰ ὅποια ἦσαν κατακύκλινα ἐξ αἰδοῦς καὶ στενοχωρίας. Ἐκ πρώτης ὄψεως δὲν μοὶ ἤρεσε παραπολύ· τὴν παρετήρουν ὦν προκατειλημμένος ἐκ τῶν λόγων τοῦ Σθαμπρίνη ὅστις εἶχε παρορτήσῃ τὴν Μαρίαν, τὴν κόρην τοῦ λοχαγοῦ, ὡς εὐήθη. Ἡ Μαρία Ἰβανόβνα ὑπῆγε καὶ ἐκάθησεν εἰς μίαν γωνίαν καὶ ἤρχισε νὰ ράπτῃ. Ἐν τῷ μεταξύ ἔφεραν τὸ σταί καὶ ἡ Βασιλίσσα Ἰεγορόβνα βλέπουσα, ὅτι ἐβράδυνε νὰ ἐπανέλθῃ ὁ σύζυγος αὐτῆς ἔσταυσε καὶ πάλιν τὴν Παλάσκαν νὰ τὸν καλέσῃ.

« Εἰπὲ τοῦ ἀφεντικοῦ σου πῶς οἱ μουσαφιραῖοι περιμένουν· τὸ σταί κρυώνει. Δόξα τῷ Θεῷ τὰ γυμνάσια δὲν θὰ φύγουν, καὶ θὰ ἔχῃ τὸν καιρὸν νὰ ξελαρυγγίζεσαι, ὅταν θέλῃ. »

1. Ρωσικὸν ῥόφημα, ἐκ κρέατος καὶ σιτηρίων.

Ὁ λοχαγὸς ἦλθε μετὰ μικρὸν συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ μονοφθαλμοῦ γεροντίου.

«Τί εἶνε αὐτά, πατέρακι μου; τί εἶπεν ἡ σύζυγός σου. Τόσην ὄρα τώρα εἶναι στρωμένον τὸ τραπέζι, καὶ ἐστάθη ἀδύνατον νὰ σὲ ξεκολήσωμεν.

— Ἀρμὴ βλέπεις, Βασίλισσα Ἰεγορόθνα, ἀπεκρίθη ὁ Ἰβάν Κούσιμιτς, εἶχα τὸν νοῦν μου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ἐγύμναζα τὰ στρατιωτικά μου.

— Ἐλα, ἔλα, ὑπολαβοῦσα εἶπεν ἐκείνη, αὐτὰ εἶναι καυχισιολογίαις. Τὰ γυμνάσια δὲν τοὺς ταυρίζουσι διόλου, καὶ σὺ δὲν καταλαβαίνεις κουκούτσι ἀπ' αὐτά. Καλλίτερον θὰ ἔκαμνες ἂν ἕμενες εἰς τὸ σπίτι διὰ νὰ κάμνης πάντα τὴν προσευχὴν σου· πολὺ καλλίτερον θὰ ἦτον αὐτό, σὲ βεβαιώσω Ὅριστε, κύριοι, εἰς τὸ τραπέζι σὰς παρακαλῶ.»

Ἐπαθήσαμεν εἰς τὴν τράπεζαν. Ἡ Βασίλισσα Ἰεγορόθνα δὲν ἔκλεισεν οὐδὲ στιγμήν τὸ στόμα της, ἀλλὰ μὲ ἐθάρυνεν ἀκαταπαύστως διὰ παντοίων ἐρωτήσεων· τίνες ἦσαν οἱ γονεῖς μου, ἂν ἔζων, ποῦ κατώκου, τίνα περιουσίαν εἶχον. Μαθούσα δὲ, ὅτι ὁ πατήρ μου εἶχε τριακασίους χωρικούς:

«Τήραζε ἐκεῖ! ἀνεφώνησε, τί πλούσιοι ἀνθρώποι εὐρίσκονται εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον! Καὶ ἡμεῖς, πατέρακι μου, ὅσο διὰ ψυχράς, ἔχομεν μόνον τὴν ὑπερέτριάν μας Παλάσια. Δόξα σοι ὁ θεὸς ὅμως τὰ κουτσοπενοῦμε καὶ ἐμεῖς. Μόνον ἓνα τριβέλι ἔχομεν, τὴν Μάσσα· εἶναι, βλέπεις, κόρη τῆς παντρειᾶς. Καὶ τί προίκα ἔχει; Μίαν κτένα καὶ δέκα καπίλια διὰ νὰ πηγαίνει εἰς τὸ λουτρὸν δυὸ φοραῖς τὸ χρόνο. Ἄν εὐρεθῇ κἀνεὶς καλὸς χριστιανός, καλὰ! ἄλλως ἔτσι θὰ γεράσῃ ἀνυπανδρῆ.»

Ἐκύτταξα τὴν Μαρίαν Ἰθανόθνα· εἶχε γείνει κατακόκκινη καὶ τὰ δάκρυά της ἔσταζον εἰς τὸ τραβλῖον της. Τὴν ἐλυπήθην, καὶ ἔσπευσα ν' ἀλλάξω θέμα ὁμιλίας.

«Ἦκουσα νὰ λέγουν, εἶπα λίαν προσφύως, ὅτι οἱ Βασκίρ σκοπεύουσι νὰ προσβάλωσι τὸ φρούριόν σας.

— Ποῖος σοῦ εἶπεν αὐτό, πατέρακι μου; ὑπέλαβεν ὁ Ἰβάν Κούσιμιτς.

— Τὸ ἦκουσα εἰς τὸ Ὀρσμβούργον, ἀπεκρίθη.

— Ὅλα αὐτά εἶναι ἀνοησίαι, εἶπεν ὁ φρούραρχος, τόσον καιρὸν τώρα δὲν ἔχει ἀκουσθῆ τίποτε. Οἱ Βασκίρ εἶναι καταποδημένοι· τὸ Ἰδιο καὶ οἱ Κιργίσι· τοὺς ἐδώσαμε πολὺ καλὰ μαθήματα. Δὲν θὰ τοιμήσουν νὰ μᾶς προσβάλωσι καὶ ἂν τοὺς περάσῃ καμμὲν τέτταρα ἰδέα, θὰ τοὺς κάμω νὰ τοὺς πιάσῃ τέτταρα τρομάρα, ὅπου δὲν θὰ ἔχουν ἀνάκαρον νὰ κουνηθοῦν ὡςτε ὑστερα ἀπὸ δέκα χρόνια.

— Καὶ δὲν φοβετοθε, ἐξηκολούθησάν στραφεῖς

1. Равносі ψυχὰ λέγονται οἱ δουλοπάραικοι.

πρὸς τὴν σύζυγον τοῦ διοικητοῦ νὰ μένετε μέσα εἰς τὸ φρούριον, τὸ ὅποτον εἶναι ἐκτεθειμένον εἰς τοιοῦτους κινδύνους;

— Ἡ συνήθεια καὶ τί δὲν κάνει, πατέρακι μου; ἀπεκρίνατο αὐτῇ. Ἀπὸ δ' αὐ καὶ εἰκοσι χρόνια, τὸν καιρὸν ποῦ μᾶς μετέθεσαν ἀπὸ τὸ σύνταγμα ἐδῶ, δὲν ἠμπορεῖς νὰ φαντασθῆς πόσον τοὺς ἐφοβοῦμην αὐτοὺς τοὺς καταραμένους ἀπίστους. Ἐφθινε μόνον νὰ ἐβλεπα καμμὲν φορὰ τὸν τρίχινον σκοῦφον, ἢ νὰ ἤκουα τὰ μουγκρητάτων καὶ τί νὰ σοῦ εἶπα, πατέρα μου, τούρτουρας μ' ἔπιανε! Καὶ τώρα τόσῳ πολὺ ἐσυνεῖθισα ποῦ ἂν ἔλθουν καὶ μοῦ εἰποῦν πῶς οἱ λησταὶ περιτριγυρίζουν τὸ φρούριον ὡςτε θὰ τὸ κουνήσω ἀπὸ τὴν θέσιν μου.

— Ἡ Βασίλισσα Ἰεγορόθνα εἶναι γενναιοτάτη, παρετήρησε σοβαρῶς ὁ Σβαμπρίνης. Ὁ Ἰβάν Κούσιμιτς τὸ εἰξέουρι πολὺ καλὰ.

— Βέβαια, βέβαια! εἶπεν ὁ Ἰβάν Κούσιμιτς, δὲν εἶναι ἀπὸ ἐκείνας ἐποῦ φοβοῦνται.

— Καὶ ἡ Μαρία Ἰθανόθνα ἠρώτησα τὴν μητέρα της, εἶναι καὶ αὐτὴ τολμηρὰ ὡς σεῖς;

— Ἡ Μάσσα! ἀπεκρίθη ἡ κυρία ὄχι, ἡ Μάσσα εἶναι δειλὴ. Ὡς τὴν σήμερον ἀκόμη μὲ τρυφερὰ νὰκούσῃ τρέμει σὰν τὸ φύλλον. Πᾶνε τώρα κἀνὰ δυὸ χρόνια, ποῦ τοῦ κατέβη ἡ ἰδέα τοῦ Ἰβάν Κούσιμιτς, νὰ ρήξῃ τὸ κανόνι τοῦ τὴν ἡμέραν τῆς ἐορτῆς μου καὶ τόσα πολὺ ἐτρόμαξε τὸ καῦμένο τὸ περιστράξι μου, ποῦ ὀλίγον ἔλειψε νὰ τὴν χάσωμεν. Ἀπ' ἐκείνη τὴν ἡμέραν, δὲν ἐρρήξαμεν ποτὲ αὐτὸ τὸ καταραμένο τὸ κανόνι.»

Ἡγέρθημεν τῆς τραπέζης· ὁ λοχαγὸς καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ ὑπήγον νὰ κοιμηθῶσι τὸν μεσημβρινὸν ὕπνον των. Ἐγὼ δὲ μετέβην εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σβαμπρίνη, ἐποῦ διήλθον ἐμοῦ τὴν ἔσπεραν.

[Ἐπεται συνέχεια.]

**Π.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΚΑΛΟΥ

Ὅταν ἐντὸς δυσφήμου καταγωγίου κοινωνικόν τι ἀπόβρασμα ἐμπήξῃ τὸ ἐγχειρίδιόν του εἰς τὰ στήθη ἐνὸς ὁμοίου του, ὅταν ἀχεῖς τις ἀναρριχηθῇ τοίχους, συντριψῇ θύρας, ἀνοίξῃ χρηματοκιβώτια καὶ κλέψῃ λαχειόφορους τινὰς ὁμολογίας τῆς Ἑθνικῆς Τραπέζης, ὅταν λαποδύτου τινὸς ἡ ἐπιτηδεῖα χεὶρ ὑφαρπάσῃ τὸ ὄραλόγιον ἢ τὸ χαρτοφυλάκιον ἀπὸ τοῦ θυλακίου ἀκάκου τινὸς χωρικοῦ, ἢ πράξις των διαλαλεῖται ἐν ἀκαρεῖ· αἱ ἐφημερίδες, ἀμιλλώμεναι ποῖα πρῶτη νὰ τὴν ἀναγγείλῃ εἰς τὸ κοινόν, ἐνδιατρίβουσι μετὰ τινος αὐταρεσκείας εἰς τὰς καμειδολικὰς ἢ τραγικὰς αὐτῶν λεπτομερείας· κ' ἐν ᾧ πάσαι ἐν χορᾷ διετυμπάνισαν αὐτὰς μέχρις οὗ ἐξικνεῖτο ἡ φωνὴ των, ἐκ φέθου μὴ δὲν

γνωσθῇ, μὴ δὲν διαδοθῇ ἐπαρκῶς τὸ διαπραχθὲν πλημμέλημα ἢ κακούργημα, ἔρχεται καὶ τὸ ἀστυνομικὸν δελτίον, ὅπου μετὰ τῆς γνωστῆς αὐτῇ ἀφελείας ἐξαγγέλλει ἐπισήμως πλέον αὐτὸ ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα.

Ὅταν δὲ μεγάλη τις δίκη πρόκειται νὰ γείνη ἡ κοινωνία συνταράσσεται τὸ σκάνδαλον κρατοῦν ἀσπιδίῳ περιφέρεται τὰς ἀγυῖας καὶ συγκαλεῖ τὸ πλῆθος· αἱ ξύλινοι κιγκλίδες τοῦ δικαστηρίου μόλις συνέχουσι τὰ πλημμυροῦντα τοῦ ἀκροατηρίου κύματα· οἱ πρακτικογράφοι ἔχουσι ἐξεσμένα δέκα μολυβδοκόνδυλα διὰ τὰς σημειώσεις των· καὶ μᾶς περιγράφουσι τὴν δίκην δι' ὄλου αὐτῶν τοῦ ὁστροῦ, ἀφηγούμενοι τὸ ἱστορικὸν αὐτῆς, βιογραφούμεντες τὸν κατηγορούμενον ἢ τὴν κατηγορουμένην, ἀναλύοντες τὸν ἐγκέφαλόν των, ἀνατέμνοντες τὴν ψυχὴν των· καὶ ἡ κοινωνία ἔχει προσηλωμένα ἐκεῖ τὰ βλέμματά της μετ' ἀκρατῆτος περιεργίας· καὶ ὅσον μέγα, κακὸν φρικαλέον, παταγῶδες ὑπῆρξε τὸ πλημμέλημα ἢ τὸ κακούργημα, τόσῳ περισσώτερον παραμένει ἐν τῇ μνήμῃ αὐτῆς ὁ διαπράξας αὐτὸ ὡς ἥρωος φανταστικῶς τινος μύθου.

Ἄλλ' ὅταν ἀγαθὴ τις πράξις διαπράττεται—δὲν ἐννοῶ δ' ἀγαθὴν πράξιν τὴν μὴ στοιχίζουσαν τίποτε εἰς τὴν καρδίαν καὶ ἐλάχιστον εἰς τὸ πλῆθος βαλάντιον, τὴν πράξιν τῆς ὁποιᾶς σκοπὸς εἶνε νὰ διέλθῃ διὰ τοῦ τυμπάνου τῆς δημοσιογραφίας καὶ μᾶς ἐκκωφάνῃ—ὅταν ἀληθῶς ἀγαθὴ τις πράξις διαπράττεται, ἐμπλῶς γενναιοῦτος, ἀφοσιώσεως, αὐταπαρνήσεως, ἀνδραγαθία ὁληθῆσεως, ὀριαμβὸς τῆς καρδίας, ἢ πράξις αὐτῇ δὲν διασκαλίζει τὴν φλιάν μιᾶς οἰκίας, μένει τεθαμμένη, ἔστω καὶ ὑπὸ τὰ ἀνήθη τῆς εὐγνωμοσύνης, εἰς τὸ βάθος δύο ἢ τριῶν καρδιῶν ἢ κοινωνία δὲν προσηλόνει ἐπὶ τοῦ μετρίφρονος ἐργάτου αὐτῆς τὰ ἄπειρα βλέμματά της· διότι ἡ ἀληθινὴ ἀρετὴ δὲν περιφέρεται τὰς ἀγυῖας μὲ τὴν ἀσπιδίῳ εἰς τὸ στόμα, καὶ δὲν συγκαλεῖ τὸ πλῆθος· ἡ ἰχνηλασία τῶν ἐφημερίδων δὲν εἰσδύει μέχρι τῆς κρύπτης αὐτῆς· τὸ δὲ ἀστυνομικὸν δελτίον κρίνει ἑαυτὸ ἀναρμόδιον ὅταν πρόκηται περὶ ἀρετῆς.

Λοιπὸν ὅ,τι αἰσχρὸν, ὅ,τι κακὸν ἔστι, ἀκανθάλωδες, ὅ,τι ῥυπαρὸν ὅ,τι εἰδεχθὲς ἐκτίθεται εἰς θέαν, καὶ ὅ,τι εὐγενὲς, γενναῖον μεγάλθυμον μένει βαθέως κεκρυμμένον ἐν τῇ σκοτίᾳ· κρημῶμεν ἀπὸ τῶν παραθύρων μας τὰ ἀσπέρρονα μᾶς καὶ κλειδόνομεν παρερριμένα εἰς γωνίαν τινὰ τῆς ἀποθήκης μας τὰ κατὰλευκα, τὰ ἀποπνέοντα τὸ γλυκὺ ἄρωμα τῆς καθαριότητος!

Καὶ ποῖαν ἰδέαν δύναται τις νὰ σχηματίσῃ περὶ τῆς κοινωνίας ἡμῶν, ὅταν πᾶν σχεδὸν τὸ προσπίπτον καθ' ἑκάστην εἰς τὰς αἰσθησεις του, πᾶν τὸ αἶρον ἀποτόμως τὸ πα-

ραπέτασμα τοῦ ἰδιωτικοῦ θίου εἰς τὰ ἄμαρτα τοῦ κοινού, ἀπόβει διαφθορὰς καὶ κακοηθείας; ἂν πιστεύῃ ὅτι βλέπει, καὶ βεβαίως θὰ πιστεύῃ, δὲν δικαιούται ν' ἀμφιβάλλῃ ὅτι ὑπάρχει καὶ ἀρετὴ ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἡμῶν ἀπ' οὗ μόνον, οἱ φῶνοι καὶ αἱ κλοπαὶ καὶ αἱ ἀπαγωγαὶ μολύνουσι καθ' ἑκάστην τὴν ἀντίληψίν του, καὶ σπανίως μόνον, σπανιώτατα ἀφικνεῖται μέχρις αὐτοῦ καὶ ἡ παρῆγορος ἡγὼ ἀγαθῆς τινος πράξεως;

Δὲν ἐκτελοῦνται λοιπὸν καὶ παρ' ἡμῶν ἀγαθαὶ πράξεις; ὑπὸ τὴν στέγην τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ δὲν παλλοῦσι καὶ γενναῖαι καρδίαι; Ὡ πολλὰ περισσώτεροι ὄσων δύναται τις νὰ ὑποθέσῃ. Ἀλλὰ ποῖος θὰ τὰς ἐξαγάγῃ ἐκ τῆς σιᾶς τῆς μετριοφροσύνης των εἰς τὸν ἥλιον; Διὰ τὴν ἀρετὴν δὲν ὑφίσταται παρ' ἡμῶν ἀρχὴ ὅπως διὰ τὴν κακίαν. Ἡ ἀστυνομία προορισμὸν ἔχει ν' ἀνασκαλεῖ τὸν ἠθικὸν βύροτον, νὰ περισυλλέγῃ αὐτὸν, ν' ἀπαλλάσῃ τὴν κοινωνίαν τῆς δυσωδίας καὶ τοῦ μολύσματος· ἀλλὰ ποῖα ἀρχὴ προορισμὸν ἔχει νὰ καταδύῃ εἰς τὴν θάλασσαν, ἥτις λέγεται κοινωνία, νὰνασκαλεῖ τὰ ἐν τῷ πυθμένι αὐτῆς ὄστρακα καὶ ἀνευρίσκη καὶ περισυλλέγῃ τοὺς ἐν αὐτοῖς μαογαρίτας;

Ἐξέουρι ὅτι ἡ κοινωνία ἀμύνεται τιμωροῦσα τὸν διαταράσσοντα τὴν τάξιν αὐτῆς, ὅτι σκοπεῖ διὰ τῆς ποινῆς νὰ βελτιώσῃ τὸν ἀμαρτήσαντα, νὰ ἐκφοβίσῃ διὰ τὸ παραδείγματος τὸν ἐπιρροεθῆ εἰς τὸ ἀμάρτημα. Ἄλλ' ὑπερπᾶν ἄλλο ἀκριβῶς πρὸς βελτίωσιν συντελεῖ ἢ βράβευσις τῆς ἀρετῆς· ἡ κοινωνία δὲν ἀποτελεῖται μόνον ἐκ κακούργων, καὶ ῥοπήν εἰς τὸ κακούργειν ἔχόντων· ὅ,τι πράττει πρὸς βελτίωσιν τῶν κακῶν, διατί δὲν τὸ πράττει καὶ πρὸς βελτίωσιν τῶν ἀγαθῶν; Διατί ὅπως τιμωρεῖ τὴν κακίαν δὲν ἀμείβει τὴν ἀρετὴν, δὲν μεριμνᾷ περὶ τῶν πλειόνων αὐτῆς μελῶν, τῶν ἀγαθῶν, ὅπως ἐνθαρρύνῃ, ἐγκαρδιώσῃ, κρατύνῃ τὴν ἀρετὴν ἐν αὐτοῖς; μὴπως μόνον κακὸς τις ὡν γίνεται βλάστης τῆς μερίμνης τῆς κοινωνίας καὶ οὐχὶ ὡν καλός; καὶ δὲν καταδεικνύεται κακεντρεχῆς προορίζουσα τὴν δικαιοσύνην αὐτῆς εἰς τιμωρίαν μόνον καὶ οὐχὶ εἰς ἀμοιβήν;

Καὶ ἐκτὸς τούτου ἡ τιμωρία εἶνε ἄρα γε μᾶλλον οἰκοδομητικὴ τῆς ἀμοιβῆς; αἱ φρικαλέαι ἐντυπώσεις, αἱ ἐμποιοῦσαι βίβλας, ὁμιλοῦσιν εἰς τὴν καρδίαν εὐγλωττότερον περὶ ἀρετῆς τῆς ἐξ εὐγενούς πράξεως γλυκειᾶς καὶ ἠρέμου συγκινήσεως; Οὐχὶ οἱ ὄχιεῖς πνεύμονες ἔχουσι ἀνάγκην τοῦ ἀγνοῦ, ζωαγόνου, εὐώδους ἀέρος τῆς ἀρετῆς καὶ οὐχὶ τῆς μερλολυμένης, τῆς ἀποζούσης ἀναπνοῆν κακούργων ἀτμοσφαιρας τῶν κακούργιοδικίων. Περισσότερον ἀγαθὸν δύναται νὰ πράξῃ τὸ ἀγαθὸν καὶ οὐχὶ τὸ κακόν.

Ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἀρχὴ μεριμνῶσα ὑπερ τοῦ ἀγαθοῦ, ὅπως ὑπάρχει μεριμνῶσα περὶ τοῦ

ἐγκλήματος. "Ὅπως ὑπάρχει ἀστυνομία τοῦ κακοῦ δὲν ὑπάρχει καὶ ἀστυνομία τοῦ καλοῦ.

Καὶ διατί νὰ μὴν ὑπάρχη; Μία τῶν μᾶλλον μεγαλεπήθων ἰδεῶν, αἰτινὲς διήλθον διὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος ἦτο ἡ ἰδρυσις συστηματικῆς ἐπιστήμου ἀστυνομίας τοῦ καλοῦ. Ἄλλ' ἂν ἡ ἰδέα κατεχώσθη μετὰ τοῦ μεγαλείου του ὑπὸ τὸν κατακρημνισθέντα θρόνον του, πρὸ αὐτοῦ ἔτι ἡ ἰδιωτικὴ ἀρχεβουλία τοῦ Montyon εἶχεν ἰδρύσει τὸ ὁμώνυμον αὐτῷ βραβεῖον τῆς ἀρετῆς. Ἐκτοτε ἀνεμῆς τις ἀγαθοεργίας πρὸς κραταιῶσιν τῶν εὐγενῶν πράξεων ἐπέπνευσεν ἐν Γαλλίᾳ, καὶ ἐπανειλημμένως ἐν μεγάλῳ ἀμύλλῃ ὀλόκληροι περιουσίαι ἀφιερώθησαν πρὸς ἐπέκτασιν, συμπλήρωσιν τῆς μεγάλης ἰδέας. Καὶ ἔχει τόσον ἰσχυρὰν τὴν ὄρασιν ἡ ἀστυνομία αὐτῆ τοῦ καλοῦ, ὥστε τὸ βλέμμα αὐτῆς τὸ ὀξυδερκέας ἐξικνεῖται, εἰσδύει καὶ εἰς τὰ ἀφανέστατα χωρὶα τῶν μᾶλλον ἀποκέντρων ἐπαρχιῶν, καὶ εἰς τὰ καλυδόνετα, καὶ εἰς τὰ μεμονωμένα πανδοχεῖα τῆς ἐξοχῆς, καὶ εἰς τὰ ὑπόγεια.

Καὶ ἀλλαγῶν ἐστεμμέναι καὶ μὴ κεφαλαὶ ἐμερίμνησαν ὑπὲρ τῶν εὐγενῶν αἰσθημάτων, ὑπὲρ τῶν γενναίων χαρακτήρων ἐν Γερμανίᾳ πρὸ ὀλίγου ἔτι προσκηρύχθη βραβεῖον ἀφοσιώσεως εἰς τοὺς ὑπηρετούοντας ἐπὶ τεσσαράκοντα ἔτη πιστῶς τὸν κύριόν των.

Ἐπάρχουσι λοιπὸν ἀλλαγῶν ἀστυνομίαι τοῦ καλοῦ καὶ λειτουργοῦσι παραλλήλως πρὸς τὰς ἀστυνομίας τοῦ κακοῦ, ἐξαγνίζουσαι ταύτας, ῥίπτουσαι τὸ γλυκὺ των φῶς ἐπὶ τοῦ ἀπαισίου τούτων σκότους καὶ συναποτελοῦσαι παρηγάρως τὴν κοινωνικὴν εἰκόνα, ἐνοῦσαι τὰ ὕδατα αὐτῶν εἰς μέγαν καὶ εὐεργετικὸν ποταμὸν: τὸν τῆς βελτιώσεως τῆς ἀνθρωπότητος. Ἐπάρχει τὸ κακουργιδικεῖον ἀλλ' ὑπάρχει καὶ ἡ αἰθουσα τῆς Ἀκαδημίας ἢ ἡ ὑπαίθερος πολλαχῶς πλατεῖα τῆς ἀγορᾶς ἴσου ἀντὶ τῆς φωνῆς τοῦ εἰσαγγελέως, ἀκούεται ἄλλη φωνὴ, πύλλαις τῶν διαπρεπεστάτων ἐν ταῖς γράμμασιν, ἀπαγγέλλουσα τὸν ὕμνον τῆς ἀρετῆς. Συρρέει καὶ ἐκεῖ τὸ πλῆθος, καὶ ἐνῶ γλυκεῖα συγκίνησις πλημμυρεῖ τὴν καρδίαν του ὑψοῦται ἐπὶ τοῦ ἄκρου τῶν ποδῶν του ὅπως διακρίνη, ἀπαθαυμάσῃ τοὺς ἀφανεῖς ἐκείνους μάρτυρας τῆς πίστεως, τῆς ἀφοσιώσεως, τῆς τιμῆς.

Ἐκεῖνος ἐκεῖ τρεῖς κινδυνεύσας τρεῖς ἑσῶσεν ἀνθρώπους πνιγμένους ἐκεῖνοι οἱ σύζυγοι μάλιστα ἀποζώντες τὰ πολυάριθμα αὐτῶν τέκνα περισηνήγαγον, περιβάλλουσι τὰ ὄρφανὰ τοῦ γειτονός των ἐκεῖνη ἡ γραῖα ὑπηρετήσεν ἐπὶ πενήκοντα ἔτη μετὰ πίστεως τὴν αὐτὴν οἰογένειαν ἐκεῖνη ἡ νέα, καταστραφείσης ἀρδῆν τῆς περιουσίας τῶν γηραιῶν τῆς κυριῶν, καὶ εἰς τὴν ἐσχάτην περιπεσόντας ἐνδεικνύουσι μόνον

δωρεὰν παρῶμαινον ὑπηρετοῦσα αὐτοῦς, ἀλλὰ καὶ ἐργάζεται ὅπως τοὺς τρέφῃ.

Ἐν τῷ κακουργιδικεῖν ῥυτιδούται ἡ ὄψις τῆς κοινωνίας, ἀλλ' ἐνταῦθα ἰλαρύνεται πρὸ τῶν ἀφελῶν, τῶν ἀγαθῶν αὐτῶν μορφῶν, ἐκρήγνυται εἰς ἐνθουσιώδη χειροροτήματα βλέπουσα περιβαλλομένης τὰς κεφαλὰς αὐτῶν διὰ τοῦ εὐωδωδέστερου στεφάνου. Καὶ ἕκαστος ἀπερχόμενος αἰσθάνεται ὅτι ἀπεκόμισε μεθ' ἑαυτοῦ, ἐν τῇ καρδίᾳ του, μέρος τῆς ἀρετῆς ἣν ἀνέπνευσεν ἐν τῇ αἰθούσῃ ἐκείνῃ.

Βεβαίως ἡ ἀρετὴ καθ' ἑαυτὴν δὲν ἔχει ἀνάγκην οὔτε ἑορτῶν οὔτε πανηγύρεων διότι δὲν εἶνε ἀρετὴ ἢ χρῆζουσα διπλώματος. Ἡ ἀρετὴ προτιμᾷ νὰ μείνῃ ἀσιπλος ἀπὸ πάσης ἐπαφῆς καὶ αὐτὸς ὁ ἔπικνος, καὶ αὐτὸς ὁ θαυμασμός θαμβοῦσι τὴν στιλπνότητά τῆς ἀλλ' εἶνε εὐεργετικὴν ἢ ἀναγνωρίζῃ ἢ κοινωνίαν καὶ τὴν ἀρετὴν ὡς ὀρθοκείαν καὶ ν' ἀμείβῃ τοὺς λειτουργοὺς αὐτῆς εἰνε οἰκοδόμητικὸν διὰ τοὺς κλονουμένους, τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην νὰ στηριχθῶσι πῶς διὰ νὰ μὴ καταπέσωσι εἶνε ἐνθαρρυντικὸν διὰ τοὺς ὑπομένοντας ἐν σιγῇ καὶ καταπνίγοντας ἀνευ παραπίνου τὰ δάκρυά των εἶνε δίκαιον ν' ἀμειβῶνται, ὅπου καὶ ἂν ἠγωνίσθησαν, οἱ γενναῖοι τὴν καρδίαν. Καὶ ἀφ' οὗ τιμᾶται, παρασημοφορεῖται, κλειζέται ὁ ἀνδραγαθῶν ἐν πολέμῳ, διατί νὰ μὴ τιμᾶται, παρασημοφορεῖται κλειζέται ὁ ἀνδραγαθῶν ἐν εἰρήνῃ; αὐτὸς εἶνε ὀλιγώτερον ἠρώσεως οἱ Ῥωμαῖοι ἔσπερον τὸν ἀλίσκοντα ἐχθρικὴν σημαίαν, τὸν εἰσπηδῶντα εἰς ἐχθρικὸν χαρῶμα, τὸν ἀναρριχόμενον πολέμιον τεῖχος, ἀλλὰ τὸν λαμπρότατον, τὸν τιμιώτατον, τὸν ἐπιζηλότατον πάντων τῶν στεφάνων, τὸν ἀστικὸν, ἐπερύλαττον διὰ τὴν κεφαλὴν τοῦ Ῥωμαίου πολιτοῦ τοῦ σώζοντος ἐν εἰρήνῃ συμπολίτην του.

Μόνον ἐν Ἑλλάδι οὐδὲν ἐγένετο, οὐδὲν γίνεται πρὸς βράβευσιν τῆς ἀρετῆς. Καὶ ὅμως τὸ τιμῆν, τὸ γεραίρειν τὴν ἀρετὴν εἶνε ἰδέα ἐξόχως ἑλληνικὴ. Ἦτο Ἑλλήν ὁ σοφὸς ὁ εἰπὼν ὅτι καλλίστη πολιτεία εἶνε ἐκεῖνη ἐν ἣ βλέπομεν τιμωμένην τὴν ἀρετὴν καὶ τιμαρουμένην τὴν κακίαν. Ἦσαν Ἕλληνες οἱ ἐν τῇ πεδιδί τῆς Ὀλυμπίας, ἀπονέμοντες στέφανον ἐλαίας εἰς τὰς τέχνας, τὰ γράμματα καὶ τὰς ἀγαθὰς πράξεις. Ἦτο Ἑλλήν, διότι καλεῖται Πλάτων, ὁ εἰπὼν: «Ἄν ἡ ἀρετὴ ἦτο δυνατὸν νὰ γείνη θεατὴ ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, ὅποιαν εὐγενῆ ἡμιλλαν θὰ ἐξήγειρεν ἐν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν!»

Ἐν ᾧ τὸ βεῦμα τοῦ ψημματομοῦ διαρρέει ἀγάρρου τὴν Ἑλλάδα πλημμυρίζον πᾶν γόνιμον ἔδαφος, ὑποσκάπτει τὰ θεμέλια τῆς τιμῆς, κατακρημνίζει τὸ ἐθνικὸν οἰκοδόμημα, συμπαρασύρον συντρίμματα χαρακτήρων, βάνη αἰσθημάτων, πληροῦν ἴλους τὰς καρδίας, τί

ἄλλο, ἢ ἡ ἰδρυσις βραβεῖου τῆς ἀρετῆς, ἢ ἡ σύστασις ἀστυνομίας τοῦ καλοῦ, δύναται ν' ἀνεγερθῇ ὡς ἄτερρον πρόχωμα, ν' ἀντιτεθῇ εἰς τὴν παφλάζουσαν ὀρμὴν του; Καὶ διατί νὰ μὴ ἰδρυθῇ τοιοῦτο βραβεῖον ἐν Ἑλλάδι; Ἰδρυθήσαν ἐν αὐτῇ περικαλλέστατοι ναοὶ εἰς τὴν σοφίαν, τὴν εὐσπλαγγίαν, τὴν τέχνας, καὶ ἀδρότατα συνεισφέρονται ὑπὲρ αὐτῶν ἀλλὰ μήπως ἡ ἀρετὴ εἶνε ὑποδεστέρα αὐτῶν καὶ εἶνε ἀνάξια θυσίας; Ὡ! Ἡ Ἑλλὰς ἔχει ἀνάγκην ἐνὸς μεγάλου ἔτι εὐεργέτου, καὶ εὐδαίμων, μακάριος ὅστις γείνη ὁ Montyon αὐτῆς. Θὰ εἶνε ὁ κατ' ἐξοχὴν εὐεργέτης τῆς Ἑλλάδος. Ἡ εὐερεσία αὐτοῦ θὰ βαρύνῃ ἐπὶ τοῦ ἑλληνικοῦ ἑδάφους περισσότερον πάντων τῶν καλλιμαρμάρων αὐτῆς κτιριῶν καὶ διὰ τοῦ ἰδίου του χρυσοῦ, ἀριστοτέχνης τῆς ἀρετῆς, θὰ πλάσῃ τὸν ἑαυτοῦ ἀνδριάντα ἀθάνατον εἰς αἰῶνας εὐγνωμοσύνης.

Δ. Π. ΚΟΥΡΤΙΑΝ.

Τὸ τελευταῖον ἔργον τοῦ ΤΟΥΡΓΚΕΝΙΕΦ

ὑπῆρθε τὰ κατωτέρω ὑπὸ τὸν τίτλον Ἡ ὄρασις δημοσιεύμενον βραχὺ διήγημα. Γραφὴν περὶ ἀναμνήσεως τοῦ βίου του διὰ συλλογὴν παιδικῶν διηγημάτων ἐνέγει ὄλην τὴν τρυφερότητα καὶ γλυκότητα ἣν ἡ εὐαίσθητος ψυχὴ του ἐπέλειεν. Ἐν Ῥωσίᾳ τὸ διηγηματικὸν τοῦτο δημοσιεύθη μάλιστα πρὸ δύο μηνῶν, ἦτοι μικρὸν πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ μεγάλου συγγραφέως.

Ἡ ὄρασις

Ἐντυπωσθεὶς παιδικῆς ηλικίας.

Δὲν ἤμην ἀκόμη δεκαετῆς ὅτε μοι συνέβη ὅ,τι μέλλω νὰ σῶς διηγήθῃ.

Ἦτο θέρος. Διέτριβον κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην μετὰ τοῦ πατρός μου ἐν τινὶ ἐπαύλει τῆς μεσημβρινῆς Ῥωσίας. Πέριξ ἡμῶν πανταχόθεν, εἰς ἀπόστασιν πολλῶν βερσαίων, ἐξετείνετο ἀντὶ ἐξοχῆς εὐρεῖα στέππα. Ἐγγὺς τῆς ἐπαύλειος οὔτε δάσος, οὔτε ποταμός· φάραγγες οὐχὶ πολὺ βαθεῖαι κεκαλυμμέναι ὑπὸ ἀραιῶν ἀλισιδίων καὶ θάμνων διέσχίζον, ὡς πράσινοι ὄφεις, εἶδῃ καὶ ἐκεῖ, κατὰ διαφόρους διευθύνσεις, τὴν κτρινωδὴν καὶ μονότονον ἐπιφάνειαν τῆς στέππας· μικροὶ ῥύακες ἔρρεον ἐν τῷ βᾶθει τῶν φαράγγων ἐκείνων· ποὺ δὲ καὶ ποὺ μικραὶ πηγαὶ ἀνέβλυζον, ὡς κρουνοὶ θακρῶν, πρὸς τὰς ὀποιᾶς ὁ διαβάτης ἐπλησιάζει πορευόμενος δι' ἀτραπῶν ἐσκαμμένων ἐν τοῖς βράχοις.

Ὁ πατήρ μου εἶχε πᾶθος διὰ τὸ κυνήγιον. Μόλις αἱ ἀσχολίαι τῷ ἄρῳιν βραχέϊαν ἀνάπαυσιν, ἂν ὁ καιρὸς ἦτο ὠραῖος, ἐλάμβανε τὸ ὄπλον του, ἀνήρτα εἰς τὸν ὠμόν του τὴν κυνηγετικὴν πῆραν, εἶδιδε διὰ σφιγμάτος τὸ σύνθημα εἰς τὸν γερῶ-Θησαυρόν του, καὶ ἐξεκίνηε διὰ τὸ κυνήγιον τῶν ὀρτύγων καὶ τῶν περδιῶν. Δὲν τῷ ἔμελε διὰ τοὺς λαγυροὺς. Αἱ ὄρ-

τυγες καὶ αἱ πέρδικες ἦσαν ἐκεῖ πολυπληθεῖς καὶ κατὰ μῆκος τῶν κλιτύων τῶν φαράγγων, ἀνὰ πᾶν βῆμα, ἐφαίνοντο ἐπὶ τῆς ἀμμου οἱ λακκίσκοι, οὗς αὐταὶ κατέσκαπτον καὶ ἐν αἷς συνήθως ἐμφωλεύουσι. Τότε ὁ γερῶ-Θησαυρὸς ἐσταμάτα ἐξαφνα ἀνασειὼν τὴν οὐρὰν του καὶ συμπτώσων τὸ δέσμα τοῦ μετώπου του, ὁ δὲ πατήρ μου ἀγρία καὶ ἀνύψου μετὰ προσοχῆς τὸν λύκον τοῦ ὄπλου του.

Συγκνῆσις με παραλαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ, τοῦθ' ἔπερ ἦτον ἡ μεγάλη χαρὰ μου. Παρέχονα τὰ ἄκρα τῶν περισκελίδων μου ἐντὸς τῶν ὑποδημάτων μου, ἀνήρτων ἀπὸ τοῦ ὄμου κολοκύνθην ξηρὰν, πλήρη ὕδατος, καὶ ἐν τοιαύτῃ ἀναβολῇ ἐφανταζόμην ἑμαυτὸν σωστὸν κυνηγόν. Ὁ ἰδρῶς με περιέφρεεν ὄλον, ἡ ἀμμος εἰσῆρχετο ἐντὸς τῶν ὑποδημάτων μου, καὶ ὄμως δὲν ἠσθάνομην τὸν κάματον καὶ οὐδὲ καθ' ἐν βῆμα ἀπέμενον ὀπίσω τοῦ πατρός μου. Ὅταν αὐτὸς ἐπιρροβόλει καὶ τὸ πτηνὸν ἐπιπτεν, ἐγὼ ἐπήδων ἐκ τῆς χαρᾶς κραυγάζειν καὶ χειροκρατῶν—τόσον ἤμην εὐτυχῆς! Τὸ πτηνὸν πληγωμένον ἐπαρτάρει πᾶλλον τὰς πτέρυγας ἐπὶ τῆς χλόης ἢ ἐν τῷ στόματι τοῦ Θησαυροῦ, τὸ αἷμα ἔρρεε κρουνηδὸν, καὶ ἐγὼ ὄλος ἐνθουσιῶν οὐδένα ἠσθάνομην οἰκτον. Ἦν δὲν θὰ εἶδιδον διὰ μίαν βολὴν ὅπως φονεύσω καὶ ἐγὼ ὄρτυγας καὶ πέρδικας! Ἄλλ' ὁ πατήρ μου μοὶ εἶχεν εἰπεῖ πολλὰκις, ὅτι δὲν θὰ μοὶ εἶδιδεν ὄπλον πρὶν συμπληρώσω τὰ δώδεκα ἔτη, ὅτι τὸ ὄπλον μου θὰ ἦτο μονόκανον, καὶ ὅτι δὲν θὰ μοὶ ἐπέτρεπετο νὰ κυνηγήσω ἢ μόνον σιταρήθρας. Ἐπῆρχε πλῆθος τοιοῦτων κατὰ τοὺς τόπους ἐκεῖνους, καὶ κατὰ τὰς ὠραίας ἡμέρας, τὰς πλήρεις ἡλίου, κατὰ δεκάδας ἐβλέπομεν αὐτάς ἀνερχομένας, ἀνερχομένας ὀλον ἐν ὑψηλότερον πρὸς τὸν οὐρανὸν μετὰ τεροτισμάτων, τὰ ὅποια ἀντήχουν ὡς ἀναπάλλοις κωδωνίσκων. Ἐγὼ τὰς ἔβλεπον ὡς μέλλουσαν λείαν καὶ τὰς ἐσκόπευον διὰ τῆς βλάβου, ἣν δίκην ὄπλου ἔφερον ἐπ' ὄμου. Ἐνίστε μακρὰν ἐπὶ τῶν θερισμένων ἀγρῶν ἢ ἐπὶ τῶν πρασίνων λιμῶνων ἐφαίνοντο ἀγριόχηνες.

— Ἄ! ἔλεγον στεναζών, ὡς ἐφόνευον ἐν ἐκ τῶν μεγάλων ἐκείνων πτηνῶν καὶ ὡς ἀπέθνησκον ἔπειτα!

Τὰς εἰδείκνυον κάποτε εἰς τὸν πατέρα μου, ἀλλ' αὐτὸς στεροτύπως πάντοτε μοὶ ἀπεκρίνετο ὅτι:

— Ἡ ἀγρία χὴν εἶνε πτηνὸν πολὺ ἔξυπνον, καὶ δὲν περιμένει νὰ τὴν πλησιάζῃ ὁ κυνηγὸς μέχρι βολῆς τουφεκίου.

Μίαν φορὰν ἀνεχώρησα μετὰ τοῦ πατρός μου διὰ τὸ κυνήγιον. Ἦτο παραμονὴ τοῦ ἀγίου Πέτρου. Κατὰ τὴν ὄραν ἐκείνην τοῦ ἔτους αἱ πέρδικες εἶνε ἀκόμα νεοσσοί. Ὁ πατήρ μου

δεν ήθελε να πυροβολήση κατ' αὐτῶν. Εἰσεχώρησεν ἐντὸς δρυμῶνος, βρίζοντας ἀγρόν σικάλως, ἐν ᾧ πάντοτε συνελαμβάνοντο ὄρτυγες. Ἐνεκα τοῦ δυσχεροῦς θερίσματος ἐν τῷ ἀγρῷ τούτῳ ἐθλάστανον ἐλευθέρως ἀπὸ πολλοῦ ἄγρια χόρτα καὶ ἀνθη παντοειδῆ, τὸ τρίφυλλον, ἡ μουσωτίς, τὰ ἰα, τὸ καρυόφυλλον. Ὄταν μετέβαινον ἐκεῖ μετὰ τῆς ἀδελφῆς μου ἢ τῆς παιδαγωγῶ μου, ἔδρεπον ὅσα περισσώτερα ἡδυνάμην ἀνθῆ· ἀλλ' ὅταν ἐπήγαινον μετὰ τοῦ πατρὸς μου, αὐδὲν ἐξ αὐτῶν ἠγγίζον θεωρῶν τὴν τοιαύτην ἐνασχόλησιν ἀναξίαν κυνηγοῦ!

Ἀφῆνης ὁ Θεσαυρὸς ἔστη ἀσθμαίνων καὶ ὑπὸ τὸ βύχχος του μία ὄρτυξ ἀνεπετάχθη· ἀλλ' ἡ πτήσις τῆς ἦτο λίαν παραδόξως, διαγράφουσα κύκλους, προσψάουσα ἐνίοτε τὴν γῆν, ὥσει μία τῶν πτερόντων τῆς ἦτο πληγωμένη. Ὁ Θεσαυρὸς ἐπεδόθη εἰς δίωξιν αὐτῆς δι' ὄλων τῶν δυνάμεων του καὶ ὁ πατὴρ μου δὲν ἤθελε νὰ πυροβολήση φοβούμενος μὴ πλήξῃ τὸν κύνα. Ἀλλὰ μετὰ τινος στιγμῆς εἶδον τὸν Θεσαυρὸν ἀναπηδῶντα, συλλαμβάνοντα τὴν ὄρτυγα καὶ ἐπανερχόμενον, ὡς ἀστραπὴ, ἵνα τὴν φέρῃ εἰς τὸν πατέρα μου.

Ὁ πατὴρ μου ἔθεσεν αὐτὴν ἐπὶ τῆς δεξιᾶς του παλάμης ὑπὸ τὴν ἐγὼ προσέδραμον παρ' αὐτῷ:

— Πῶς γίνεται; εἶπε πληγωμένη;
— Ὅχι, μοὶ ἀπήντησε. Πρέπει νὰ ἔχη εἰς τὸ πλησίον τὴν φωλεὰν μὲ τὰ μικρά της, καὶ δι' αὐτὸ ὑπεκρίθη τὴν πληγωμένην, διὰ ν' ἀπομακρύνῃ τὸν κύνον καὶ νὰ σώσῃ τὰ μικρά της. Ἀλλὰ δὲν τὸ ἐπέτυχε. Τὸ παρακάμα, καὶ ὁ Θεσαυρὸς τὴν συνέλαβε.

— Λοιπὸν δὲν εἶπε πληγωμένη; ἠρώτησα καὶ πάλιν.

— Ὅχι, ἀλλὰ δὲν θὰ ζήσῃ. Ὁ Θεσαυρὸς θὰ τῆ ἐνέπηξε τοὺς ὀδόντας εἰς τὰς σάρκας.

Ἐπιλήσια περισσώτερον διὰ νὰ ἴδω καλλιτέρον τὴν ὄρτυγα. Ἦτο ἀκίνητος ἐπὶ τῆς παλάμης τοῦ πατρὸς μου. Ἡ κεφαλὴ τῆς ἐκρέματο ἀδρανῆς, τὸ μέλαν τῆς ὄμμα προσηλούτο πλαγίως ἐπ' ἐμοῦ. Μὲ κατέλαθεν αἰφνιδίως βαθεῖα συγκίνησις. Μοὶ ἐφαίνετο, ὅτι τὸ πτωχὸν ζῶον μ' ἐβλέπε καὶ ἐσκέπτετο:

— Διατί ν' ἀποθάνω; Διατί; Δὲν ἐπραξα τὸ καθήκον μου; Προσεπάθησα νὰ σώσω τὰ μικρά μου ἀπομακρύνουσα τὸν κύνα ἀπ' ἐδῶ καὶ ἴδω συνελήφθη. Ταλαίπωρος ἐγὼ! Αὐτὸ δὲν εἶπε δίκαιον, ὄχι, δὲν εἶπε δίκαιον.

— Πατέρα, ποῖος ζεῦρει ἂν δὲν ἔμπορῇ νὰ ζήσῃ! ἀνεφώνησα θωπεύων διὰ τῆς δεξιᾶς τὴν μικρὸν κεφαλὴν τοῦ πτηνοῦ.

Ὁ πατὴρ μου μοὶ εἶπε:
— Ὁ ἀποθάνῃ. Ἰδὲ, ἐντὸς μιᾶς στιγμῆς τὰ σκέλη τῆς θὰ ἐνταθῶσι, τὸ σῶμά της θὰ ριγῆσῃ, οἱ ὀφθαλμοὶ της θὰ κλεισθῶν.

Καὶ ὄντως οὕτω συνέβη. Ὄταν οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἐκλείσθησαν, ἐγὼ διερράγην εἰς κλαυμούς.

— Τί σοῦ ἤλθε τώρα; ἠρώτησεν ὁ πατὴρ μου γελῶν ἐκ καρδίας.

— Τὴν λυποῦμαι, ἀπεκρίθην. Ἐπραξε τὸ καθήκον τῆς καὶ ἐφανεύθη. Αὐτὸ δὲν εἶπε δίκαιον. Ἡθέλησε νὰ ἐπιτηδεύθῃ πονηρίαν, ἀλλ' ὁ Θεσαυρὸς τὴν ὑπερηκάντισεν. . . Ἀπίστε Θεσαυρέ! ἐξηκολούθησα κατ' ἐμαυτὸν — τῆ στιγμῇ ἐκείνῃ καὶ ὁ πατὴρ μου δὲν μοὶ ἐφάνη ἀγαθός. — Δὲν ἦτο πονηρὴ ἢ ἀπάτη, ἦτο στροφή! Καὶ ἂν ἠθέλησε νὰ πονηρευθῆ, τὸ ἐπραξεν ἵνα σώσῃ τὰ τέκνα της!

* *

Ὁ πατὴρ μου ἠτοιμάζετο ν' ἀποθέσῃ τὴν ὄρτυγα ἐν τῇ κυνηγετικῇ του πύρῳ. Τὸν παρεκάλεσα νὰ μοὶ τὴν χάρισῃ. Τὴν ἔλαβον ἐντός τῶν χειρῶν μου, τὴν ἐθέρμανα μὲ τὴν ἀνακνηνὴν μου, ἐλπίζων ὅτι θ' ἀνελαμβάνεν, ἀλλ' ἐκείνη ἔμεινε ἀκίνητος.

— Χάνεις τὸν καιρὸν σου, φίλε μου, μοὶ εἶπεν ὁ πατὴρ μου. Δὲν θὰ τὴν ἀναστήσῃς. Δὲν βλέπεις πῶς κρέμαται ἡ κεφαλὴ τῆς;

Ἰπήγειρα σιγὰ σιγὰ τὴν κεφαλὴν τῆς κρᾶτῶν αὐτὴν ἀπὸ τοῦ βήμους· ἀλλὰ μόλις ἀφῆκα αὐτὴν κατέπεσε καὶ πάλιν.

— Ἐξακολουθεῖς νὰ τὴν λυπῶσαι; ἠρώτησεν ὁ πατὴρ μου.

— Καὶ τίς θὰ φέρῃ τροφήν εἰς τὰ μικρά της; ἀντηρώτησα ἐγὼ.

Ὁ πατὴρ μου μὲ ἠτένισε μετὰ προσοχῆς.

— Μὴ ἀνησῶχει, ἀπεκρίθη· τὸ ἀρσενικόν, ὁ πατὴρ, θὰ τὰ θρέψῃ. Ἀλλὰ περιμένε. Ἰδοὺ ὅτι ὁ Θεσαυρὸς ἐστάθη ἐκ νέου. Πιθανὸν νὰ εἶνε ἡ φωλεὰ. Βέβαια, ἡ φωλεὰ εἶνε.

Τρόντι μεταξὺ τῶν θάμνων, εἰς δύο βηματικῶν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ βύχχους τοῦ Θεσαυροῦ, διέκρινα τέσσαρας μικρὰς ὄρτυγας συνωστιζομένας πρὸς ἀλλήλας καὶ προτεινούσας τὸν τράχηλον. Ἀνέπνεον μετὰ τασύτης ταχύτητος, ὥστε ἐνόμιζέ τις ὅτι ἔτρεμον. Εἶχον ἀποβάλλει τὸν γνοῦν καὶ ἤδη ἔφερον πτελῶμα. Αἱ οὐραὶ μόνον ἦσαν βραχύταται.

— Πατέρα, πατέρα, ἀνεφώνησα δι' ὄλης τῆς δυνάμεως τῶν πνευμόνων μου. Φώναξε τὸν Θεσαυρὸν, εἶδεμὲ θὰ τὰ φονεύσῃ.

Ὁ πατὴρ μου ἐκάλεσε τὸν κύνα καὶ ἀπομακρυνθεὶς ἐκαθέσθη ἐπὶ ἐρριμμένου κορμοῦ, ὅπως προγευματίσῃ. Ἐγὼ παρέμεινα παρὰ τὴν φωλεὰν ἀποποιούμενος τὸ πρόγευμα. Ἀνέστυρα ἐκ τοῦ θυλακίου μου λευκὸν μακρόδύλιον ἐντός τοῦ ὁποίου ἐναπέθεσα τὴν ὄρτυγα.

— Ἰδέτε, μικρὰ ὄρτυγὰ Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σας ἡ ὁποία ἐθυσίασθη διὰ σας!

Τὰ μικρὰ, ὡς καὶ πρότερον, ἀνέπνεον μετὰ

ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΩΝ ΣΕΙΣΜΩΝ
καὶ τρόπος ἀποφυγῆς αὐτῶν.

Νωπαὶ ἐτι εἰσὶν αἱ λυπηραὶ ἐντυπώσεις, ἃς ἐπροξένησαν τὰ ἀλλεπάλληλα ἐγγέλματα δύο φοβερῶν καταστροφῶν ἐν Ἰταλίᾳ τῆς Ἰταλίας καὶ ἐν Ἰάβα τῆς Αὐστραλίας. Τὰ λυπηρὰ ταῦτα συμβάντα, ἐν οἷς πολλὰ ἀτυχῆ ὄντα εἶδον τὸν θάνατον, διήγειραν τὸ ζήτημα περὶ τῶν αἰτίων, ἕτινα ἐπιφέρουσι τὰς τοσοῦται ἐξέλιξις ταύτας συνταραξίαι τῆς γῆινης ἐπιφανείας.

Ποία λοιπὸν εἶνε ἡ μυστηριώδης καὶ φοβερὰ δύναμις, ἥτις ἐν τισὶ δευτερολέτοις προξενεὶ τὴν ταραχὴν καὶ τὴν καταστροφήν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς, ἥτις ἀναστατοῖ τὴν φύσιν, ἥτις ἐν βόπῃ ὀφθαλμοῦ διὰ μιᾶς διασείσεως αὐτῆς ἀνατρέπει καὶ μεταβάλλει εἰς εἰρήναι πόλεις, διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῶν ὁποίων ὁ ἄνθρωπος εἰργάσθη ἐπὶ μακροῦς αἰῶνας;

Ὁ ἀγνωστος θεὸς τῶν ἀρχαίων, ἡ μῆτις τοῦ ὁποίου ἐποίει τὴν γῆν νὰ τρέμῃ, δὲν εἶναι σήμερον ἢ ἀπλοῦν φυσικὸν φαινόμενον, οὐ ἰδοῦ ἐν ὀλίγοις ἢ ἐξηγήσις κατὰ τὰς νῦν ἐπικρατεστέρας ἰδέας.

* *

Ἐν ταῖς φρέσιν καὶ τοῖς ὑπογείοις τῶν μεταλλείων ὀρυγμασι, καθ' ὅσον προχωροῦμεν κατὰ βάθος πρὸς τὸ κέντρον τῆς γῆς, αἰσθανόμεθα θερμοκρασίαν αὐξανούσαν ἀναλόγως τῆς βαθύτητος. Παρατηρήθη δ' ὅτι αὕτη αὐξάνει κατὰ 1^ο ἑκατοσταβάθμου θερμομέτρου ἀνὰ 30 μέτρα βάθους.

Οὕτω λοιπὸν καταλογίζοντες ἀνὰ 1^ο θερμοκρασίας ἐπὶ πλέον, καθ' ὅσον προχωροῦμεν κατὰ 30 μέτρα πρὸς τὸ κέντρον τῆς γῆς, θέλομεν φθάσει εἰς βαθύτητα πολλῶν χιλιομέτρων, ἐνθα ἡ θερμοκρασία θέλει εἶσθαι ὑπερβολικῆ, τήκουσα πᾶν μέταλλον ἢ ἄλλην τινὰ στερεάν οὐσίαν ἐκεῖ εὐρισκομένην· ἐπομένως θέλομεν φθάσει εἰς σημείον, ἐνθα τὰ πάντα εἰσὶν ἐν ὑγρῇ καταστάσει καὶ ἀτμώδη. Ἡ ζώνη αὕτη τῆς γῆς ὑπολογίζεται περίπου εἰς βάθος 50 χιλιομέτρων. Πέραν λοιπὸν αὐτῶν εὐρηταὶ ἡ ἀθεστος κλίμας, ἡ διηλεκτικῆς φλεγόμενη καὶ διακριομένη διὰ τῆς προσωπικῆς κεντρικῆς τῆς γῆς θερμότης.

* *

Ἄρα ἡ γῆ ἀπασα μέχρι τοῦ κέντρου αὐτῆς δὲν εἶναι στερεὰ καὶ συμπαγῆς, ἀλλὰ μόνον τὰ ἐξωτερικὰ αὐτῆς στρώματα, ἦτοι ὁ φλοιὸς εἶναι συμπαγῆς, παχύτητος περίπου 50 χιλιομέτρων.

Πλὴν 50 χιλιομέτρα φλοιοῦ τί εἶναι παραβαλλόμενα πρὸς τὸ ὑπερβολικὸν μέγεθος τοῦ πλανῆτου ἡμῶν, τῆς γῆς; Εἶναι ἀσυγκρίτως

ταχύτητος τρέμοντα. Ἐπιλήσια τὸν πατέρα μου.

— Μοῦ χαρίζεις αὐτὴν τὴν ὄρτυγα;
— Ἄν σ' εὐχαριστῇ τοῦτο. . . Ἀλλὰ τί θὰ τὴν κάμῃς;

— Θὰ τὴν θάψω.
— Θὰ τὴν θάψῃς;

— Ναί. Ἐκεῖ παρὰ τὴν φωλεὰν τῆς. Δός μοι τὸ μαχαίριόν σου διὰ νὰ σκάψω τὸν μικρὸν τάφον.

— Νομίζεις ὅτι τὰ μικρά της θὰ μεταβῶσιν ἵνα προσευχηθῶσιν ἐπὶ τοῦ τάφου της; ἠρώτησεν ὁ πατὴρ μου ἐκπεπληγμένος.

— Ὅχι, ἀπεκρίθην· ἀλλ' αὐτὸ θὰ μ' εὐχαριστήσῃ. Θὰ εἶνε τόσον καλὰ ἐκεῖ πλησίον τῆς φωλεᾶς της!

Ὁ πατὴρ μου ἀνεζήτησε τὸ μαχαίριόν του καὶ μοὶ τὸ ἔδωκε χωρὶς νὰ προσθήσῃ λέξιν. Ἐγὼ ἔσπευσα ν' ἀνασκάψω τὸν μικρὸν τάφον. Ἐβίλησα τὴν ὄρτυγα ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ τὴν ἀπέθηκα εἰς τὸ βάθος τῆς ὄπης, ἦν ἐκάλυφα διὰ χώματος. Ἐπειτα διὰ τοῦ αὐτοῦ μαχαίριου ἐκάψα δύο κλάδους, τοὺς ἐκαθέρισα ἀπὸ τοῦ φλοιοῦ καὶ τοὺς συνέπλεξα εἰς σταυρὸν, ὃν ἐνέπηξα ἐπὶ τοῦ τάφου.

Ἀπεμακρύνθημεν ὀλίγον μετὰ ταῦτα ὁ πατὴρ μου καὶ ἐγὼ· ἀλλ' ἐστρεφόμεν εἰς πᾶν βῆμα. Ὁ σταυρὸς ἦτο λευκὸς καὶ ἐφαίνετο μακρόδεν.

Τὴν νύκτα ἐκείνην εἶδον ἐν ὄνειρον. Ἥμην εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐβλεπον ἐν μέσῳ μικρᾶς νεφέλης τὴν ὄρτυγα μου. Ἦτο κατάλευκος ὡς ὁ σταυρὸς καὶ ἐκύκλου τὴν κεφαλὴν τῆς χευστῆ αἰγλή, ἀναμφιβόλως πρὸς ἀνταμιωθῆν διὰ τὸ ὑπερ τῶν μικρῶν της μακρῦριον.

* *

Τέσσαρας ἢ πέντε ἡμέρας μετὰ ταῦτα ἐπανῆλθον μετὰ τοῦ πατρὸς μου εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον. Ὁ σταυρὸς κεντρινίσας ὀλίγον, ἀλλ' ὄρθως πάντοτε, μοὶ ὑπέδειξε τὸν τάφον τῆς ὄρτυγος. Ἡ φωλεὰ ὅμως ἦτο κενὴ, ἐρημος.

Ὁ πατὴρ μου μ' ἐβεβαίωσεν ὅτι ὁ πατὴρ τῶν μικρῶν τὰ εἶχε μετακομίσει ἄλλου· καὶ ὅταν ὀλίγον ἀπωτέρω ὁ ὄρτυξ ἐπέταξε ἀπὸ μέσου θάμνων δὲν ἐπυροβόλησε κατ' αὐτοῦ. Ἐγὼ εἶπον κατ' ἐμαυτὸν:

— Ὅχι, ὁ πατέρας δὲν εἶνε κακός.

Παράδοξον πρᾶγμα! Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης τῆσδε ἡ μανία τοῦ κυνηγοῦ μ' ἐγκατέλιπεν ἐντελῶς, ὥστε οὐδ' ἐσυλλογίσθη πλὴν τὸ ὄπλον, ὅπερ ὁ πατὴρ μου μοὶ εἶχεν ὑποσχεθῆ. Εἶνε ἀληθές, ὅτι πολὺν καιρὸν μετὰ ταῦτα, ὅταν ἐμεγάλωσα, ἐπήγαι ἐνίοτε εἰς τὸ κυνήγιον — ἀλλ' οὐδέποτε ὑπῆρξα καλὸς κυνηγός.

IBAN ΤΟΥΡΚΕΝΙΚΦ.

λεπτότερος και αὐτοῦ τοῦ φλοιοῦ τοῦ πορτοκαλίου συγκρινόμενου πρὸς τὸ μέγεθος αὐτοῦ !

Ἡ φοβερὰ λοιπὸν αὕτη ἀσβεστος κεντρικὴ κἀμινος δύναται εὐκόλως νὰ κλονῆ καὶ νὰ διαρρηγνύῃ τὸν λεπτὸν αὐτὸν φλοιὸν διὰ τῆς ἐντατικῆς δυνάμεως τῶν ἐκεῖ παραγομένων και συμπυκνουμένων ἀερίων !

Εἰς τοὺς λέβητας τῶν ἀτμομηχανῶν ὁ παραγόμενος ἀτμὸς συμπυκνύμενος και συμπιεζόμενος ἀποκτᾷ δυνάμιν τάσεως αὐξάνουσαν βαθμηδὸν, ἣτις ἐπιφέρεται ἐπὶ τῶν παρειῶν τοῦ λέβητος. Εἰς στιγμὴν τινα μεγάλου βαθμοῦ τάσεως αἱ παρειαὶ τοῦ λέβητος δὲν δύνανται ν' ἀντισταθῶσι και ἐκρήγνυνται θραυόμεναι.

Πλὴν τοῦτο δὲν συμβαίνει εἰς τὰς ἀτμομηχανὰς μας, διότι ὑπάρχει ἡ καλουμένη ἀσφαλιστικὴ βαλβίδα, ἣτις, ὅταν ἡ τάσις τοῦ συσσωρευμένου ἀτμοῦ φθάσῃ βαθμὸν τινα δυνάμεως ὑπαινίγηται και ἀφίνει νὰ ὑπεκφύγῃ πᾶσόν τι ἀτμοῦ εἰς τρόπον, ὥστε νὰ διατηρῆ τὴν δυνάμιν τῆς τάσεως τοῦ ἀτμοῦ πάντοτε μικροτέρην τῆς ἀντιστάσεως και τῆς στερεότητος τῶν παρειῶν τοῦ λέβητος.

Τὴν παρένθεσιν ταύτην ἐποιήσαμεν ὅπως ἐξηγήσωμεν ἀπὸς καταληπτότερον τὸν μηχανισμόν τῶν σεισμῶν.

Λοιπὸν ἄς φαντασθῆ ἡδὴ ὁ ἀναγνώστης τὴν γῆν ἄπασαν ἕνα μεγάλον σφαιροειδῆ λέβητα μὲ παρειὰς τὸν στερεὸν αὐτῆς φλοιὸν τῶν 50 χμ., ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὑπάρχει ἡ ἀσβεστος φλόξ, ἣτις διὰ τῆς ὑπερβολικῆς τῆς θερμοκρασίας παράγει δυνάμεις ἀέρια διὰ τῆς τήξεως και ἐξατμίσεως τῶν ἐκεῖ εὐρισκόμενων ὑλῶν. Τὰ ἀέρια ταῦτα συμπυκνύμενα ἀποκτᾷ βαθμηδὸν τάσιν αὐξάνουσαν μεγάλως. Εἰς στιγμὴν λοιπὸν τινα ὑπερβολικῆς τάσεως ὁ φλοιὸς τῆς γῆς δὲν ἠθέλην ἀντισταθῆ και ἠθέλε διαρραγῆ, ὅπως δώσῃ διέξοδον εἰς τὰ ἀέρια τὰ ἐν τῇ κεντρικῇ καμίνῳ συσσωρευμένα.

Πλὴν ἡ φύσις προὐνόησε και εἰς τὸν γῆινον αὐτὸν σφαιροειδῆ λέβητα κατεσκεύασε φυσικὰς ἀσφαλιστικὰς βαλβίδας, τὰ καλούμενα ἠφαίστεια, ἅτινα διατηροῦσιν εἰς συγκοινωνίαν τὸ κέντρον τῆς γῆς πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν αὐτῆς και δίδουσι διέξοδον εἰς τὰ ὑπερσυσσωρευμένα ἀέρια και τὰς τετηγμένους ὑλας ἐν τῷ κέντρῳ τῆς γῆς.

Ἐὰν λοιπὸν τὰ ἠφαίστεια, αἱ φυσικαὶ αὐτὰ ἀσφαλιστικαὶ βαλβίδες τοῦ γῆινου αὐτοῦ λέβητος, ὡσιν ἀποσφραγμένα, ἡ τάσις τῶν ἐν τῷ κέντρῳ ἀερίων αὐξάνει ὑπερβαλλόντως ὡς τῶς, ὥστε τείνει νὰ διαρρήξῃ τὸν φλοιὸν τῆς γῆς ὅπως ἐξέλωσι, και παράγει τὰς διασει-

σεις ἐκεῖνας, ἀς καλοῦμεν σεισμούς, και ὅτινες περιλαμβάνουσιν ἕκαστὴν τινα, ἄλλοτε ἄλλην, τοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς.

Εἰς τὴν ὑπερβολικὴν ταύτην τῶν ἀτμῶν τάσιν ὁ φλοιὸς τῆς γῆς ὑφίσταται πολλαίαις διαφορῶν μεταβολαῖς. Οὕτω κατὰ τόπους ὑπεγείρεται εἰς σχηματισμὸν βουνῶν ἢ νήσων, ἀλλαγῶν ὑψιζάνει. Ῥωγμῶν δὲ ἄλλοτε ἄλλαι τὴν ἕκτασιν, ἐνίοτε και πολλῶν χιλιομέτρων μήκους παράγονται, αἵτινες ἄλλοτε μένουσι χαίνουσαι ἐπὶ μακρὸν, ἄλλοτε ἐπανακλείονται ἀμέσως κατασυντοίθουσαι πᾶν ὅ,τι κατὰ τύχην ἐνέπεσον ἐντὸς αὐτῶν. Ἐκ τῶν Ῥωγμῶν δὲ τούτων ἐνίοτε ἐξέρχονται διάφοροι ὑλαί, ὕδωρ, ἀέρια, και ποτε δὲ παρετηρήθησαν και φλόγες και καπνός. Ἐκ τῆς ἐπιφανείας δὲ τῆς θελάσεως ἐξέρχονται φυσαλίδες ἀερίων, ἅτινα ἀπολύονται ἐκ Ῥωγμῶν εἰς τὸν πυθμὲνα αὐτῆς σχηματισθεῖσάν.

Ἐνίοτε δὲ και ἀποσπάσεις ὀλοκλήρων τμημάτων γῆς γίνονται. Οὕτως ὁ Πλίνιος ἀναφέρει ὅτι ἡ Κύπρος ἀπεχωρίσθη ἐκ τῆς Συρίας κατὰ τινα ἰσχυρὸν σεισμόν ἐπίσης και ἡ Σικελία ἀποσπάσθη ἐκ τῆς λοιπῆς Ἰταλίας.

Αἱ δὲ συνήθως προηγούμενοι ἢ παρακολουθοῦντες τοὺς σεισμοὺς ὑπόγειοι βρυχηθμοί, κρότοι φοβεροί, ἐκρήξεις, προέρχονται ἐκ διαρρήξεως ἐν τοῖς ἐγκάτοις τῆς γῆς βράχων.

Ἦδη, ἐὰν ἡ δύναμις αὕτη τῶν ἀτμῶν ἐπιφέρῃ τῶσαύτην ἀναστάτῳσιν εἰς τὸν φλοιὸν τῆς γῆς, ὅστις, ὅσον και ἂν ἢ λεπτός σχετικῶς πρὸς τὸ μέγεθος αὐτῆς, ἔχει τοῦλάχιστον πᾶχος 50 χιλιάδων μέτρων, τί δὲν δύναται νὰ προξενήσῃ ἐπὶ τὰς πόλεις και τοὺς ἀνθρώπους αὐτῶν, αἵτινες παραβαλλόμενοι πρὸς τὴν γῆν δὲν εἶναι ἢ ἀπειρώς μικροσκοπικὰ βακτηριδία, αἱ δὲ οἰκίαι τὰ λεπτεπίλεπτα ὕμενώδη αὐτῶν κελύφη ;

Ἐν τούτοις εἶναι δυνατὸν νὰ φαντασθῆ τις, ὅτι τὰ ἐλάχιστα ταῦτα βακτηριδία τῆς γῆς, οἱ ἀνθρωποι, θὰ δυνηθῶσι ποτὲ διὰ τῆς ἰσχύος τοῦ πνεύματος αὐτῶν νὰ ἐκμηδενίσωσι τὴν φοβερὰν ταύτην δυνάμιν τῆς ἀνεξαντλήτου κεντρικῆς τῆς γῆς καμίνου; Ἀμφιβάλλομεν, πλὴν και δὲν ἀπεπιζόμεθα ἐντελῶς.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς διάσημος Γάλλος ἀπτρονόμος και γεωλόγος, ὁ Λουδοβίκος Τριδῶν, δίδει ἡμῖν τὴ ἐξῆς μέσον τῆς ἐξουδετερώσεως τῶν ἀτμῶν

«Ὁ ἀνθρώπος — λέγει οὗτος — θέλει καταστῆ κύριος τῶν σεισμῶν διατρυπῶν (ὡς ἐπρότεινε ὁ Πλίνιος, και ὡς ἐποίησαν ὀρμεμφύτως οἱ Πέρσαι κατὰ τὸ 1721, και ἔκτοτε ἐν μέρει οἱ Χιλιανοὶ και Περουσιανοὶ) βαθύτατα φρέατα εἰς τὰς χώρας, ἐνθα συνήθως οἱ σει-

σμοὶ παράγονται. Διὰ τῶν φρεάτων αὐτῶν θέλουσιν ὑπεκφεύγει τὰ ὑπόγεια ἀέρια μῶλις σχηματιζόμενα ἐν τοῖς ἐγκάτοις τῆς γῆς. Οὕτω δὲ θέλομεν ἐμποδίσαι τὰ ἀέρια ταῦτα ἀπὸ τοῦ νὰ συσσωρευθῶνται και κλονίζωσι τὸ ἔδαφος, ἕνα δημιουργήσωσι διέξοδον.»

Ἄν γνωρίζομεν ἂν ἡ προτεινομένη αὕτη θεωραπεία ἦναι πραγματοποιήσιμος και ἀποτελεσματικὴ οὐχ ἤττον οὐδὲν κωλύει ἡμᾶς τοῦ νὰ ἐλπίσωμεν, ὅτι ἡ ἐπιστήμη θέλει κατορθώσαι ποτὲ δι' ἀποτελεσματικωτέρων μέσων νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν ἀνθρωπότητα ἐκ τῶν φοβερῶν αὐτῶν σεισμῶν.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ κυρία Μ* πρὸς φίλην τῆς ἐλιούσαν νὰ τὴν ἐπισκεφθῆ :

— Κύτταξε, ἀγαπητὴ μου Κατήγγω, ὅσῃ τί κατὰσασι ἀφίνει τὸ σπῆτι τοῦ ὀ σπητνοικοῦρῆς μου ! Σὲ βεβαίῳ, πῶς θὰ ἐντρεπόμεν ἂν μοῦ ἤρχετο καμμιά ἐπίσκεψις καθὼς πρόπει

Ὁ Ἀγαθόπουλος πρὸς τὸν ἐνοικιαστὴν τῆς οἰκίας του :

— Νὰ σὰς πῶ, μοῦ χρεωστεῖτε τῶρα 4 μνηνῶν ἐνοίκιον, και ἐγὼ δὲν ἔχω νὰ περιμένα περισσότερο. Ἄν δὲν ἔχετε χρήματα νὰ πληρῶντε ἐνοίκιο, τότε κτίσατε δικὸ σας σπῆτι νὰ κατοικήσητε !

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Ἡ ἐθνικὴ και ἀξία τοῦ ὀνόματος ποιήτης και φιλολογίας εἶνε ἀχώριστος ἀπὸ τοῦ πολιτικοῦ μεγαλείου τῶν ἐθνῶν, οὗτινος εἶνε ὁ πρῶτος και καλλιστος καρπός. (Δ. Βερναρδάκης).

Ὁ κατακαίνων τοὺς ἀνθρώπους ἐπὶ ἀχαριστία οὐδέποτε βεβαίως θὰ συνέδραμε τὸν ὀμοῖόν του ἐκ φιλανθρωπίας, ἀλλ' ἐκ φιλοδοξίας. Ὁταν τις θεωρῆ καθῆκον αὐτοῦ νὰ συντελῆ κατὰ δυνάμιν εἰς τὴν εὐτυχίαν τοῦ ἄλλου, ὁ τοιοῦτος ἀμεριμνῆ πρὸς τοῦ ἀποτελέσματος, τὸ ὀποῖον ἐν τῇ πνεύματι τοῦ ἄλλου παράγει ἢ ἀγαθὴ αὐτοῦ πράξις.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἐν Παρισίοις συνέστη ἐπ' ἐσχάτων σχολείον, οὗτινος τὸν σκοπὸν ἴσαν καταλλήλως θὰ ἠδύνατό τις νὰ συστήσῃ εἰς τὴν μελέτην τῶν παρ' ἡμῖν, εἶνε δὲ τοῦτο τὸ λεγόμενον Ἀστυνομικὸν

Σχολεῖον. Ἡ γαλλικὴ διεύθυνσις τῆς ἀστυνομίας, θέλουσα νὰ δικαιώσῃ καθ' ὀλα τὴν περι τῆς εὐπρεπείας και ἀβρότητας τῶν τρόπων τοῦ γαλλικοῦ ἔθνους ἐπικρατούσαν ἰδέαν, ζητεῖ νὰ διαδόσῃ αὕτην ὅσον ἐνεστὶν εἰς τὰ ὀργανα αὐτῆς, ἅτινα και πλεῖστον ἔχουσι χρεῖαν τοιαύτης μορφώσεως, ἕνεκα τῆς ἀδιαλείπτου αὐτῶν πρὸς τοὺς πολίτας συναφείας. Πρὸς τοῦτο λοιπὸν ἴδρυσεν τὸ ἀστυνομικὸν σχολεῖον, περὶ ὀν ἐνδιαφερούσας πληροφορίας εὐρίσκομεν ἐν γαλλικῇ ἐφημερίδι.

Ἐν πρώτοις οἱ κλητῆρες, και οἱ μέλλοντες νὰ γείνωσι τοιοῦτοι, εἰσὶν ὀποχρεωμένοι νὰ μανθάνωσι νὰ γράφωσι εὐαναγνώστως και νὰ συντάσσωσι τὰς ἐκθέσεις αὐτῶν ἢ πρακτικὰ. Ἐπειτα δὲ διδάσκουσιν αὐτοὺς ὀλόκληρον σύστημα δημοτικῆς ἀστυνομίας, ἐν ὀ μανθάνουσι τὰ καθήκοντα αὐτῶν πρὸς τὸ Κράτος, και τὰς πρὸς τοὺς πολίτας ὀποχρεώσεις των. Ἐθεωρήσαμεν ἀπαραίτητον μάλιστα, λέγει ἡ ἐκθεσις τοῦ ἐπιθεωρητοῦ, και θεωροῦμεν τὴν εὐπρεπή συμπεριφορὰν τῶν ἀστυνομικῶν ὀργάνων πρὸς τοὺς πολίτας. Ἐπιθυμοῦμεν ἕνα οἱ κλητῆρες μηδεμίαν ποιούνται διάκρισιν ἐν τῇ ἐνασχῆσει τῶν καθηκόντων αὐτῶν μεταξὺ πρίγκιπος και βαρκοσυλλέκτου, τοὺς δὲ κανονισμοὺς νὰ ἐφαρμόζωσιν εἰς πάντας καθ' ὀμοῖον τρόπον. Τὰ μαθήματα τοῦ σχολεῖου τούτου διδάσκονται ὀπὸ ἀνωτέρων ἀστυνομικῶν ὀπαλλήλων, εἰσὶ δὲ ὀποχρεωμένοι πάντες οἱ ἔχοντες ὀπηρεσίαν βραχυτέρην τῶν 3 μνηνῶν νὰ παρακολουθήσωσιν αὐτὰ, ἕνα καταρτισθῶσι μὲν δεόντως ἐν αὐτοῖς, σπουδάσωσι δ' ἐπιμελῶς και τυπογραφικὸν χάρτην τῶν Παρισίων και τῶν πέριξ, και ἐν γένει ἀποκτήσωσι πᾶσαν γνῶσιν ἀναγκαίαν αὐτοῖς, ὀπως καταστῶσιν ἄξιοι τῆς θέσεως των.

Αἱ ἐφημερίδες ἀναφέρουσιν εὐφύως λόγιον τοῦ Βίγαμαρ. Παρεπονεῖτο πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ὀτι αἰσθάνεται ἑαυτὸν ἐξησθενημένον και κατόκοπον, ὁ δὲ αὐτοκράτωρ ἀπήνητησε «Καὶ ὀμως ἐγὼ, ὀστις εἶμαι γεροντότερός σου, τρώγω και κοιμῶμαι ἐξαίρετα, αἰσθάνομαι δ' ἑμαυτὸν ἀκμαῖον ἔτι». — Ἀπὸ πολλοῦ, Μεγαλειότατε, ὀπέλαθεν ὁ ἀρχικαγκελάριος, εἶνε γνωστὸν ὀτι ὀ ἱππεὺς ἀντέχει καλλίον τοῦ ἱππου.»

Σπάνιον παράδειγμα ἠρωῖσμου Ἐλβετοῦ τινος στρατιώτου ἀναφέρεται ἐν τῇ Ἱστορίῳ τῆς γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1793. Ὁ στρατιώτης οὗτος, κατορθώσας νὰ διαφύγῃ κατὰ τὴν σφαγὴν τῶν συστρατιωτῶν αὐτοῦ τὴν συμβῆσάν τὴν 10 Αὐγούστου τοῦ ἔτους ἐκεῖνου, εὐρίσκατο τὴν ἐπιούσαν εἰς τὴν γέφυραν τοῦ Neully, περιστοιχιζόμενος ὀπὸ πλῆθος λαοῦ, εἰς ὀν διηγείτο τὰ συμβῆντα τῆς προτερείας.

Αιφνης σπειρα ανδρων ενόπλων, οτινες περιέ-
τρεχον τὰ πείριχ πρὸς καταδιώξιν και σύλλη-
ψιν φυγάδων, καταφθάνουσι και μόλις ἀνγνω-
ρίζουσιν ἐκ τῆς στολῆς τὸν Ἑλβετὸν στρέφουσι
κατ' αὐτοῦ τὰ ὄπλα και τὸν σκοπεύουσι.
Τότε ὁ Ἑλβετὸς νεύει πρὸς αὐτοὺς διὰ τῆς
χειρὸς οτι θέλει νὰ τοὺς ὁμιλήσῃ, ἐκαίνοι δὲ
συναινοῦσι νὰ τὸν ἀκούσωσι. — Δὲν βλέπετε,
λέγει πρὸς αὐτοὺς μετ' ἀκρας ἀταραξίας, ὅτι
εὐρίσκουμαι μεταξὺ πλήθους ἀνθρώπων, και ὅτι
κάποιος ἀπὸ σᾶς, ἀδέξιος σκοπευτῆς, εἰμπορεῖ
νὰ φονεύσῃ ἢ νὰ πληγώσῃ κανένα ἀπὸ τού-
τους; Δὲν εἶνε ἀλήθεια; Ἐσεὶς μόνον ἐμὲ θέ-
λετε νὰ κτυπήσῃτε; περιμένετε ὀλίγον». Και
ταῦτα εἰπὼν χωρίζεται ἀπὸ τοῦ πλήθους, και
πηγαίνει και τοποθετεῖται εἰς ἱκανῶν βημά-
των ἀπόστασιν ἔμπροσθεν ἐνὸς τοίχου, ὅπου ἐν
τῷ ἄμα οὐ μαινόμενοι ἐκαίνοι τὸν τουφεκίζου-
σιν. — Ὅποιοι ἠρωϊσμός! ἀλλὰ και ὅποια ἀν-
τίθεσις!

Εἶνε γνωστὸν, γράφει ἡ «Σποὰ», τὸ ἀνέκ-
δοτον τοῦ μακαρίτου Φιλίππου, τοῦ πατρὸς
τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου. Ἐπεθύμει νὰ ἐργά-
ζεται ἡ ψαλλίς τοῦ κουρέως του και νὰ ἀργῇ
ἢ γλώσσά του. Εἰς τὴν σκληρὰν αὐτὴν ποιήν
κατέδικασαν προχθὲς και οἱ κύριοι ἠθοποιοὶ
τὰς συντρόφους αὐτῶν. Δίδομεν εἰς ὑμᾶς τὸ
δικαίωμα τῆς παραστάσεως ἐν ταῖς συνελεύ-
σεσιν, εἶπον εἰς αὐτὰς, δίδομεν εἰς ὑμᾶς τὸ δι-
καίωμα τῆς ψήφου, δίδομεν εἰς ὑμᾶς ἴσα και
πάντα τὰ δικαιώματα, ἐκτὸς ἐνός. Ἀρνούμεθα
εἰς ὑμᾶς τὸν λόγον τὴν γλώσσάν σας νὰ φυ-
λάξετε διὰ τὴν σκηνὴν και διὰ τὸν οἶκον. Ἡ
ἀπόφασίς αὐτὴ ἡ πρώτη νομιζόμεν ληφθεῖσα
ὑπὸ σωματείου περὶ γυναικῶν, δὲν ἠξυρόμεν
ἂν ἔτυχεν ἀγογγύστως τῆς ἐπιδοκιμασίας τῶν
κυριῶν, πρέπει ὁμῶς νὰ ὁμιλογήσωμεν οτι εἶ-
νε εὐφυής. Ταῦτα ἐγένοντο προχθὲς τὴν κυ-
ριακῇ, ὅτε συνήλθον τεσσαράκοντα περίπου ἠ-
θοποιοὶ και συνέστησαν σύλλογον ὑπὸ τὸ ὄνομα
Σύνθεσμος τῶν Ἑλλήνων ἠθοποιῶν, ἐπὶ τῷ
σκοπῷ συστάσεως ταμείου ἀλληλοβοηθείας, ἀ-
πονομῆς συντάξεων κτλ. Ἐξελέχθη δὲ ἐπιτρο-
πὴ ἐκ τῶν κυριῶν Δημ. Ἀλεξιάδου, Δημητρίου
και Σπυρίδωνος Ταβουλάρη, Μ. Ἀρνωτάκη,
Ἄλ. Πίστη και Γ. Νικηφόρου ὅπως συντάξῃ
τὸ καταστατικὸν και ὑποβάλλῃ αὐτὸ εἰς τὴν
ἐπιψήφισιν τῆς συνελεύσεως.

Ἡ μακροβιότης ἐν Ἀγγλίᾳ. — Κατὰ τὴν
ἀρτι δημοσιευθεσαν ἀπογραφὴν τῆς θνησιμό-
τητος ἐν Ἀγγλίᾳ κατὰ τὸ ἔτος 1881, οἱ κατὰ
τὸ αὐτὸ ἔτος ἐν ἑλῆρ τῆ χώρα ταύτῃ ἀποθα-
νόντες ἑκατοντάτεις ἀνέρχονται εἰς 91, ὡν 25
ἄνδρες και 66 γυναῖκες. Ἐκ τῶν πρώτων δύο
ἦσαν ἑτῶν 104, τρεῖς 105 και εἰς 112. Ἐκ

δὲ τῶν γυναικῶν 6 εἶχον φθάσει εἰς ἡλικίαν
104 ἐτῶν, 2 ἦσαν 105, τρεῖς 106 και τρεῖς
ἄλλαι 107. Ἐκ τῶν ἀριθμῶν τούτων καταρτι-
νεται οτι τὸ ὑγρὸν κλίμα τῆς Ἀγγλίας δὲν ἐ-
πιδραῖ τόσον ἐπιβλαβῶς εἰς τὴν ὑγείαν τῶν κα-
τοίκων αὐτῆς.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Περὶ τῆς ὀρθῆς γραφῆς ὑπὸ ἐποψιν ὑγιεινῆν.

Ἐν ἀπασὶ τοῖς σχολείοις και τῶν μάλλον
πεπολιτισμένων χωρῶν συμβαίνει περὶ τὴν ἐκ-
μάθησιν τῆς γραφῆς ἀτυπωτάτη τῆς ὀρασεως
διεϋθύνσις. Ὁ μαθητῆς και ἐπὶ τοῦ ὀρθότερου
καθήμενος ἐδράνου, ἄμα ἀρχεται νὰ μανθάνῃ
νὰ γράφῃ και ποιεῖται κλίσιν τῆς κεφαλῆς
πρὸς τὴν ἀριστερὰν ὀμοπλάτην, τὸ δὲ τραχη-
λικὸν μέρος τῆς σπονδυλικῆς στήλης ἀναγκ-
αίως συγκλίνει μετὰ τοῦ στηθικοῦ. Τὸ τεῦχος
τῆς γραφῆς συνήθως θέτουσιν οὐ μόνον δεξιᾶ
τοῦ σώματος κατὰ λοξὴν θέσιν, ἀλλ' ἀκόμη
κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον και ἐν τῇ τραπέζῃ. Ἡ
τοιαύτη κατάστασις καταπονεῖ τοὺς μῦς τοῦ
ὀφθαλμοῦ. Ἡ ὄρασις δι' ἀμφοτέρων τῶν ὀφθαλ-
μῶν κατὰ τε τὴν γραφὴν και τὴν ἀνάγνωσιν
τότε μόνον γίνεται ἐνευ βλάβης, ὅταν αἱ τῆς
γραφῆς γραμμαὶ κῆνται παραλλήλως πρὸς τὴν
ἐνωτικὴν γραμμὴν τῶν περιστροφικῶν σημείων
ἀμφοτέρων τῶν ὀφθαλμῶν. Πρὸς ἀποφυγὴν τῆς
ἀτάπου ταύτης διεϋθύνσεως τῆς ὀρασεως εἶνε
ἀναγκαῖον τὸ τεῦχος νὰ τίθηται ἐπ' αὐτῆς τῆς
μέσης γραμμῆς τοῦ σώματος οὕτως, ὥστε νὰ
σχηματίζεται γωνία 90°, ἥτις μόνη εἶνε ἡ
ὀρθὴ και ἥτις δύναται νὰ συγχωρήται μόνον
μέχρι τῆς 75°, οὐχὶ δὲ κατωτέρω και μάλ-
ιστα μέχρι τῆς 45°, ἥτις νῦν κρατεῖ ὡς ἡ συ-
νήθης. Πρὸς ἐπίτευξιν τῆς καθέτου ταύτης
γραφῆς εἶνε ἀναγκαῖα ἡ ὀρθὴ γνώσις τῆς ἀ-
ποστάσεως τοῦ ὕψους τοῦ ἐδράνου και τῆς τρα-
πέζης ἐν τε τοῖς σχολείοις και ἐν τῷ οἴκῳ, τὸ
ὅποῖον πολλοὶ εἶνε παλὺ ὑψηλόν. Πρασέτι ἡ
κατάλληλος χάραξις τῶν ἀναγκαίων τετραγω-
νικῶν δικτύων ἐπὶ τῶν πινάκων και τῶν γραμ-
μῶν τῶν γραφικῶν τευχῶν. Πρὸς τοῖς ἄλλοις
ὁμῶς ἡ καθέτος γραφὴ κέκενησάν και τὸ πρα-
κτικὸν πλεονέκτημα, οτι ἀναγκώσκεται εὐκο-
λότερον και ταχύτερον. Ἐρίναμεν ὠφέλιμον
νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν πρόσοχὴν τῶν τε διδα-
σάλλων και τῶν γονέων εἰς τὸ μόνον ὀρθὸν
κρῖνον εἶδος τῆς γραφῆς, διότι συμβαλλεται οὐ
μόνον ὑπὸ ἐποψιν καθόλου ὑγιεινῆν, ὡς ὀρθῶς
παρστήρησεν ἡ Hgnunschweig καθηγητῆς M.
Hermann, ἀνεκοινώσατο δὲ ὁ δρ. Lent, ἐκ Κο-
λωνίας, ἀλλὰ και ἐν αὐτῇ τῇ τοῦ σώματος
ἀνδρικῇ στάσει! Δ. Χ.

Ἐπιμ. τῆς Ἑστίας τῆς Ὑγιεινῆς.

ΑΘΗΝΗΣ. — ΤΥΠΟΙΣ «ΚΟΡΙΝΘΗΣ» ΠΑΤΕΡΙΑ ΟΜΟΝΟΙΑΣ.